

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
 Eina penktadieni, Chicago, Ill.
 Metinė Premsur'ata: \$2.00
 Suvienuose V. jose: \$2.50
 Kanadoje ir M. ike: \$3.00
 Visose kitose viešpatystėse: \$3.00
 Premsurata apimama iš viršaus. Premsuratos metas skaitosi nuo dienos užrašymo, ar nuo Naujų Metų. Appagalimui kaiti klauskite laišku. Adresuokite: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
 Published Fridays at Chicago, Ill.
 Yearly Subscription rates: \$2.00
 In United States and Mexico: \$2.50
 To Canada and other Foreign Countries: \$3.00
 Advertising rates on application. Address: A. OLSZEWSKI, Pub., 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post-Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 10 d. GRUODŽIO (DECEMBER) 1915 M.

No. 50

Didėji Karė.

Iki šiol sujungtai vokiečių ir austrų kariūnėi Balkanuose vis gerai sekasi, nes vieni serbai su montenegrois jų sulaukyti neįstengia, o talkininkai iki šiol negali pagelbėti užtektinai karėvių pasiūti; jiem nepasisekė karėn įtraukti Rumunijos, nei Grekijos, nors sulys seniau padaryto prieš Bulgariją sutarimo, ji turi Serbiją gelbėti, jeigu ji būtų užpulta. Kaip dabar pasirodo, visoki tarptautiški sutarimai karėse neturi vertės; ta pirmiausia parodė Italija, kuri, nors buvo su Austrija ir Vokietija susirišusi prieš Francuziją ir Rusiją, bet šoko karėn su buvusiais draugais, stojo jų priešų pusėn.

Serby kariūnė, negalėdama daugeliui priešų namieje atsiremti, turėjo pereiti į Montenegro ir Albaniją. Montenegrai serbus, nes tai viena ir ta pati tauta, prielankiai priėmė ir abiejų kraštų kariūnėms kruvon suėjo, tik jų priešų įveikimui yra permaži, bet albanai, kuriuos serbai spaudė ir skriaudė, priėmė neprielankiai. Musy priėmė Monastir albanai susivienijo su serby priešais. Tas pats buvo ir Prizrende, kuris taipgi yra didesnė dalis albanų apgyventas. Prispadėdami ir skriaudoms retai skriaudėjams naudą atgabena. Atėję vokiečiams į Monastir, gyventojai juos entuziastiškai priėmė, nes miestas tas, nors priguli Serbijai, yra albanų apgyventas. Bulgarijai sulaukė besitraukiančių nuo Prizrendo pietų link serby kariūnėms, kuri norėjo suėiti kruvon su anglais ir francuzais. Čia bulgarai be mažo nepaėmė nelaisvės Serbijos karalių Petrą. Kareiviai jį nuo mušio lauko ant rankų išnešė. Kaip pranešama iš Berlino, Serbijos karalius pabėgė už sienas, kur jis buvęs Rusijos carui pasiumtė raštą su išmetinėjimais, kad Rusija, pastumusi Serbiją karėn, ją apšleido, apginti negali, ar nenori.

Kiek yra pamato tokiuose apkaltinimuose, sunku pasakyti, bet paprastai tautos už savo nepasisekimus męgsta kitus kaltinti. Čia gi už Serbijos reikalus ir kilo didėji karė, kurion ir neturinėjos svarbių Serbijoj reikalų, kaip Francuzija ir Anglija, tapo įtrauktos. Stėjungta austro-vokiečių kariūnė peržengė Montenegro rubežius ir stumia serby ir montenegro kariūnėn toliu į vakarus, o priešais užima vieną po kitam Montenegro miestelius. Ir bulgarai veja serbus nuo rytų Ljuna paupiais. Nuo jų atėmė 100 kanuolių, 200 automobilių, 150 transportinių vežimų ir daug amunicijos. Suvienyta serby ir montenegro kariūnė pasitraukė į Djanto. Serbijai jau beveik visa yra priešų rankose, jų nėra vien siauroju juostoj prie Grekijos rubežiu, nes ten dar priešas nespėjo nueiti; bet serby kariūnė ten beveik nėra, vokiečius sulaukyti galėtų vien talkininkai, jeigu paspės atsitišti užtektinai karėvių.

Austrų kariūnė keliose vietose įsiveržė per Montenegro rubežius keliais nuo šiaur-vakarių nuo Mitrovičia ir nuo Novi Bazar ir paėmė 2,000 serby nelaisvėn. Austrų karvedžiai mano, kad serby kariūnėn jau negali stoti į didesnius miestus, bet gali dar išsikirsčius Montenegro kalnuose kokį lauką netikėtai užpuolimas karė palaikyti. Bet ir tokius palaikymus gali neįmazi sverti, nes su laiku talkininkai gali atsitišti didesnę pagelbą. Prie Dardanelių priešai mušasi, bet vis be svarbesnių pasekmių. Sulyg turky žinių, prie Gallipoli vokieški orlaiviai drūčiai pagadino vieną anglų karėšką laivą. Talkininkai, kaip pasirodo, ne tik nenaudojo didesnių pavojus nuo naminio priešo negu nuo svetimo. Juo ilgiau siūnčia ten dauginą karėvių. Prie Dardanelių turkams pagelbon lygiai Vokietija, kaip ir Bulgarija, siūnčia savo kariūnėn. Talkininkai, norėdami čia atsilaikyti, turi taipgi sustiprinti ten veikiančią savo kariūnėn. Jeigu pasisektų juos ir ten išvyti, vokiečiai nori suorganizuoti skaitlingą kariūnėn ir ją pasiūti Egiptan, o iš ten į Indijas. Vokietijos cėsorius prie šios ekspedicijos prisidėti kvietė Austriją, bet ji atsakė, nes jai kariūnėn ir namie reikalinga prieš besiveržiančius Austrijon italus ir rusus, kurie vėl apvaldė Bukovinos sostinę Czernowitz. Perkabėti Austrijos cėsorių Viennon keliauju Vokietijos cėsorius, bet ar tas jam pasisekė, nežinia tikrai, nors kaip iki šiol, nematyt, kad Austrija rengtųsi siūti savo kariūnėn Turkijon, arba kitur toliau nuo savo rubežiu.

Zinia apie įsiveržimą per Rumuniją rusų kariūnėn Bulgarijon iki šiol vis nepatvirtinta, bet nors Rusija to nebūtu padariusi, turėta padaryti, nes kitai bulgarai apvaldys visą rytinę Serbijos dalį, o paskui daug sunkiau būtų juos išten iškraptyti, negu dabar neleisti Rumunijai dar užsilauko neutralizacijai, bet, kaip matyt, žengia prie karė.

Rumunija pranešė kitiems kraštams, jog ji konfiskuos visus svetimų kraštų laivus, esančius Rumunijos portuose, išplaukti palikė 48 valandas. Turbut ji nori tuos laivus paimti savo kariūnėn vežimams, nes savo laivų turi labai mažai. Kas dėl tokiu Rumunijos padavadijimo labiausiai nukentėti Talkininkų laivų Rumunijos portuose beveik visi nėra, yra vien keli maži rusiški laiveliai; už tai galėm Duonojų yra daugybė austrų laivų, vežiojančių maistą. Nuo to padavadijimo daugiausia nukentėti Austrija, bet tas dar nerodo, kad Rumunija stotų talkininkų pusėj; kur ji stot, su kuom ji susijungt ir prieš ką, tą turės aiškiai nežilgo parodyti.

Grekija taipgi užsilauko neutralizacijai, bet jeigu ar talkininkai, ar vokiečiai paimtų viršų, grekai tuoj sūktų karėn ir stotų, zinia, drusiesniojo pusėn, nes eidama su drusiesniu, be mažesnio pavojaus gali daugiau pelnyti. Talkininkai, ne užsitikėdami Grekijai, nuo jos pareikalavo, kad ji demobilizuotų savo kariūnėn ir tuom tarpu kad pasitrauktų iš Macedonijos, kitaip gaudžia ją visokiomis represijomis. Tarybos Grekijos su talkininkais dar vis vedamos. Nors Grekija nenori risti su talkininkais, bet ji bijosi ir atvirai prieš juos stoti, nes ji laivai galėtų išnaikinti Grekijos pajurias.

Reikalauti iki šiol rėmę valdžiai Vengrijos magyrai. Didelį neuzgandinimą rodo, taipgi visokios kilmės Austrijos darbininkai. Austrijos socialistai mēto tarp darbininkų atsiaukimus, kuriuose už visas nelaimes, pasiekusias Austriją, kaltina persenusį cėsorių ir jo valdžią ir šaukia prie pasipriešinimo.

Rusai vėl pradeda atsigrębti ir Volyniaus gubernijoj nustumę atgal austrų kariūnėn, vėl įsiveržė Bukovinin ir išvijo austrų kariūnėn iš Czernowitz. Tvirtai jie laikosi ir rytinėj Galicijoj, Stripa paupiuose.

Ant rytinio karė fronto taipgi tikrai svarbus nieko neatstiko, bet aišku, kad vokiečių pirmyn žengimas ant visos linijos tapo sulaukytas, o kaip kokiose fronto linijos vietose jie tapo atgal nustumti. Prie Pinsko nelaisvėn pakliuvo čies vokiečių divizionų štabas, o tame ir divizionų generolas. Jeigu tas galėjo atsitišti, tai aišku, kad prie Pinsko vokiečiai tapo sumušti ir turėjo trauktis atgal ne vien nuo Pinsko, bet taipgi ir Volyniaus gubernijos.

Rusijos caras kariūnėn pašaukė visus vyrus, kurie būtų turėję stoti 1917 m. Iš to, kaip manoma, bus iki pavasario suorganizuota nauja armija iš 7 milijonų karėvių. Vokiečiai vienok drąsina, kad tokia nauja armija Rusija neturės pakaktinai aficijų. Hindenburg gi užtikrina buk ir dabartinę Rusijos kariūnėn, papildyta naujai tarnyston pašauktais, yra menkesnės vertės, negu buvo karė pradžioj. Jeigu taip, tai reikia stebėtis, kad prieš tokią menkos vertės kariūnėn tas pats Hindenburg atsilankyti neįstengia, bet turi atgal trauktis. Gal tokiu jaus yra vertės ir jo užtikrinimais, kad talkininkai bus sumušti ir ant kelių paklupdyti, nors karė gali ilgai dar trauktis.

Ant vakarinio karė lauko, taipgi Francuzijoj, taipgi niekuom tikrai svarbiu nei viena pusė pasigirti negali. Ten čia vien intynės tarp artillerijų. Francuzai subombarduos vokiečių pozicijas prie Het Sassi, Smarkios artillerijų intynės buvo ant linijos Meuse ir prie Esparges. Vokiečiai vienok gabena daugiau karėvių Francuzijon.

Francuzijos porte Calais suvažio karė vedančių kraštų veikėjų apkalbėti karė vedimo planą. Francuzų generolas Joffre tapo išrinktas vyriausiu visų kariūnėn vadu.

Didinasi nesutikimai Suvienytų Valstijų su Vokietija ne tik dėl laivų skandinimo, bet ir dėl Vokietijos agentų varomų Suvienytose Valstijose intrigu. Iurtigoms, sprogdinimui dirbtuvių ir laivų, mėginimams sukelti Amerikoj revoliuciją, kaip sako, Vokietija paskyrė 27 milijonus doliarų. Išrodo, lyg kad Vokietija norėtų Ameriką karėn įtraukti, nes talkininkams, turėdama menką kariūnėn, ne daug pagelbėti galėtų, o pati turėdama karė, sau amuniciją rupinti turėtų, negalėtų jos ganėtinai talkininkams parupinti.

Nors visi kraštai užsigina kad taikos įjėskotų, bet kalbos apie taiką nesiliauja. Vokiški laikraščiai dabar jau stato daug prieinamesnes susitaikymo išlygas. Dabar vokiečiai reikalauja: savo įtekmsi Balkanuose, liuso kelio Turkijon ir Azijon. Iš Lenkijos ir padidintos Rumunijos nori, kad būtų butforinės viešpatystės tarp Rusijos ir Vokietijos. Sutinka Belgijai sugrąžinti neprigulumstę ir siulo net francuzišką dalį dabar Vokietijai rigulincios Alzatijos Vokietijai.

Ant vakarinio karė fronto nieko svarbaus neatstiko, svarbiu vien galima vadinti tai, kad Italija pasiuntė dalį savo kariūnėn gelbėti priešų įveiktus serbus. Perietos savaitės zinia apie išvijimą austrų iš miesto Goerz pasirodė neteikarvedžiai mano, kad serby kariūnėn jau negali stoti į didesnius miestus, bet gali dar išsikirsčius Montenegro kalnuose kokį lauką netikėtai užpuolimas karė palaikyti. Bet ir tokius palaikymus gali neįmazi sverti, nes su laiku talkininkai gali atsitišti didesnę pagelbą. Prie Dardanelių priešai mušasi, bet vis be svarbesnių pasekmių. Sulyg turky žinių, prie Gallipoli vokieški orlaiviai drūčiai pagadino vieną anglų karėšką laivą. Talkininkai, kaip pasirodo, ne tik nenaudojo didesnių pavojus nuo naminio priešo negu nuo svetimo. Juo ilgiau siūnčia ten dauginą karėvių. Prie Dardanelių turkams pagelbon lygiai Vokietija, kaip ir Bulgarija, siūnčia savo kariūnėn. Talkininkai, norėdami čia atsilaikyti, turi taipgi sustiprinti ten veikiančią savo kariūnėn. Jeigu pasisektų juos ir ten išvyti, vokiečiai nori suorganizuoti skaitlingą kariūnėn ir ją pasiūti Egiptan, o iš ten į Indijas. Vokietijos cėsorius prie šios ekspedicijos prisidėti kvietė Austriją, bet ji atsakė, nes jai kariūnėn ir namie reikalinga prieš besiveržiančius Austrijon italus ir rusus, kurie vėl apvaldė Bukovinos sostinę Czernowitz. Perkabėti Austrijos cėsorių Viennon keliauju Vokietijos cėsorius, bet ar tas jam pasisekė, nežinia tikrai, nors kaip iki šiol, nematyt, kad Austrija rengtųsi siūti savo kariūnėn Turkijon, arba kitur toliau nuo savo rubežiu.

Tirolijū italai pradėjo iš sunkių kanuolių bombarduoti Ladaro. Svarbesnio ant to karė lauko niekuo neatstiko, nei viena pusė pergalėmis priešų girtis neturi pamavianą anglų karėšką laivą. Talkininkai, kaip pasirodo, ne tik nenaudojo didesnių pavojus nuo naminio priešo negu nuo svetimo. Juo ilgiau siūnčia ten dauginą karėvių. Prie Dardanelių turkams pagelbon lygiai Vokietija, kaip ir Bulgarija, siūnčia savo kariūnėn. Talkininkai, norėdami čia atsilaikyti, turi taipgi sustiprinti ten veikiančią savo kariūnėn. Jeigu pasisektų juos ir ten išvyti, vokiečiai nori suorganizuoti skaitlingą kariūnėn ir ją pasiūti Egiptan, o iš ten į Indijas. Vokietijos cėsorius prie šios ekspedicijos prisidėti kvietė Austriją, bet ji atsakė, nes jai kariūnėn ir namie reikalinga prieš besiveržiančius Austrijon italus ir rusus, kurie vėl apvaldė Bukovinos sostinę Czernowitz. Perkabėti Austrijos cėsorių Viennon keliauju Vokietijos cėsorius, bet ar tas jam pasisekė, nežinia tikrai, nors kaip iki šiol, nematyt, kad Austrija rengtųsi siūti savo kariūnėn Turkijon, arba kitur toliau nuo savo rubežiu.

Tirolijū italai pradėjo iš sunkių kanuolių bombarduoti Ladaro. Svarbesnio ant to karė lauko niekuo neatstiko, nei viena pusė pergalėmis priešų girtis neturi pamavianą anglų karėšką laivą. Talkininkai, kaip pasirodo, ne tik nenaudojo didesnių pavojus nuo naminio priešo negu nuo svetimo. Juo ilgiau siūnčia ten dauginą karėvių. Prie Dardanelių turkams pagelbon lygiai Vokietija, kaip ir Bulgarija, siūnčia savo kariūnėn. Talkininkai, norėdami čia atsilaikyti, turi taipgi sustiprinti ten veikiančią savo kariūnėn. Jeigu pasisektų juos ir ten išvyti, vokiečiai nori suorganizuoti skaitlingą kariūnėn ir ją pasiūti Egiptan, o iš ten į Indijas. Vokietijos cėsorius prie šios ekspedicijos prisidėti kvietė Austriją, bet ji atsakė, nes jai kariūnėn ir namie reikalinga prieš besiveržiančius Austrijon italus ir rusus, kurie vėl apvaldė Bukovinos sostinę Czernowitz. Perkabėti Austrijos cėsorių Viennon keliauju Vokietijos cėsorius, bet ar tas jam pasisekė, nežinia tikrai, nors kaip iki šiol, nematyt, kad Austrija rengtųsi siūti savo kariūnėn Turkijon, arba kitur toliau nuo savo rubežiu.

stovai, pasiryžo paduoti valdžiai, sekantį užklausa: "Ar imperijos kancleris yra prisiruošęs paaikinti apie išlygus, kuriomis jis sumktų pradėti taikos tarybos?"

Herr (reiskia: ponas) Scheidemann, partijos lyderis, paduos valdžiai šitą klausimą laike reichstago posėdžiu, o Herr Landsberg tapo išrinktas šiame klausime debatuoti. Laike socialistų partijos atstovų posėdžiu buvo sumanyta užduoti valdžiai atstresni ir platesni klausimų kaslink taikos, bet tie sumanymai tapo atmeti daugum 58 balsų prieš 43.

Vorwaerts reikalauja, kad valdžia duotų į vsminėta klausimą aiškų atsakymą. Su tuom sutinka ir kitas laikraštis Berliner Tageblatt. Jis nurodo, kad jeigu Anglijoj nesibijojama tokio klausimo svarstyt, tai todėl turėtų bijotis jį svarstyt Vokietija. Svarstymas apie taiką esą negali parodyti, kad Vokietija yra jau silpna, nes Vokietija visur iki šiolei yra viršum.

Serbijos karalius PABEGO. Londonas. Teutonų ir bulgarų kariūnėn, kaip pranešama, jau inėjo į Albaniją, besivejant serbus, tarp kurių yra ir Serbijos karalius Petras. Oficialis bulgarų pranešimas, vienok, nurodo, kad paėmimu miesto Prizrend užsibaigs karė Serbijoj. Šiam pranešimui skelbiama, kad tustanciniai serby vėl pakliuvo į nelaisvę teutonams ir bulgarams.

Bulgarų oficialis pranešimas, išleistas gruodžio 1 d., skelbia sekančiai: "Bulgarų kariūnėn paėmė Prizrend ir užgriebė nelaisvėn tarp 16 ir 17 tustancijų serby. Ji taipgi paėmė 30 kanuolių, 14 automobilių ir didelį skaitliū karėškios medziagos.

"Karalius Petras ir ršų ministris, kunigaikštis Trubeckoj, lapkričio 28 d. po piet, išėjo į nežinomą vietą be jokiu palydovų. Prizrendo mušis, kur likučiai serby armijos tapo paimti nelaisvėn, gal užbaigs serbišką kampaniją."

RUSAI VĖL BUKOVINOJ? Londonas. Telegramai praneša italų laikraščiams, buk rusai vėl įsiveržė Bukovinin. Laikraštis Corriere d'Italia korespondentas net praneša, buk rusai vėl užėmė Bukovinos sostinę Czernovitz. Bet šitie gandai iki šiolei nepasitvirtino.

MANO PASIDALINTI SERBIJĄ. Berlynas. Bulgarija ir Austrija mano pasidalinti Serbiją. Bulgarija mano prijungti visos Serbijos dalis, apgyventas bulgarais, o Austrijai mano paimti šiaurinę Serbijos dalį. Kas liks serby karaliui Petru? to niekas dar šiandien nežino.

Tokių nuomonę išreiskė Bulgarijos premieras Radoslavov, kuomet jo užklause apie tai laikraščio Berliner Tageblatt korespondentas. Premieras buvo vienok tiek atsargus, kad patėmijo korespondentui, jog panašius klausimus geriaus būtų paklausti išrist busiamai taikos konferencijai, kuomet karė užsibaigė.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS IŠ KARĖS. Petrogradas. Oficialis rusų pranešimas, išleistas gruodžio 8 d., praneša sekančiai: "Netoli kaimo Krevo, į pietus nuo upės Nerio (Vilijos) mes nuovėm priešų orlaivį ir sugavome lakunus". Apie linkesė kaimo Janovka, į šiaur-ryčius nuo Buac miestelio, priešas po priedanga pasiutusios artillerijos ugnies, mėginio žengti pirmyn į rytus, bet tapo atmuštas linkti kaimo Pelava.

"Lygiai nepasekmingi buvo priešų atakai netoli kaimų Zailovierz ir Fiskovec, Buacuo apie linkę (Galicijoj). Į vakarus nuo ežero Sventoj (netoli Dvinskio) ir į pietus nuo upės Nerio (Vilniaus gub.), netoli kaimo Cebrov, ir šiaur-vakarius nuo Tarnopol, mūsų žvalgai pdaarė pasekmingus tyrinėjimus."

Rymas. Oficialis italų pranešimas skelbia, kad ant austro-italų fronto čia nepaprastai smarki artillerijos kova. Ant Carso augstunfos italai užėmė tulas tranšėjas.

West Hammond. Pranašas Voliva ir jo pasekėjai pradėjo čia smarkią kovą prieš priverstina raplyni skiepijimą. Policijos viršininkas išvijo juos rods iš miesto, bet jie sugrįžo daug didesniame skaitliuje, tik gyvenotojai labai neprielankiai juos priėmė, buty jiems gerai kailį išpėrė, jeigu policija nebūtu apgyvnusi. Pranašo tarnai vėl tapo iš miesto išvyti.

KITCHENER SUGRĮZO LONDONAN. Londonas. Anglų karė ministris, Lordas Kitchener, gruodžio 1 d. sugrįžo iš savo kelionės Balkanuose į Londoną ištuojaus sušaukta karėškios tarybos posėdis.

ITALAMS NESISEKA PAIMTI GORITZ. Londonas. Italai vis su didesniu smarkumu atakuoja austrų tvirtovę Goritz ir beveik kasdien ateina gandai apie tos tvirtovės paėmimą. Vienok iki šiolei tie gandai nepasitkrina. Italai turi begalo sunkų darbą, ir austrai pasekmingai iki šiolei ginas kalnuotose Goritz'o apielinkėse.

Oficialės vienok žinios, lygiai italų kaip ir austrų, nurodo, kad italai nors lėtai, bet dar nuolatini progresą ir austrams apie Goritz'ą darosi vis ankščiau.

Vokiečių oficialis pranešimas iš gruodžio 1 d. paduoda sekančias žinias apie desperatiskus mušis prie Goritz'o: "Iš fronto pranešama apie milžiniškus italų nuostgius. Italai matomai pasiryžo paimti Goritz'ą be jokio atsivėlumo į savo aukas. Abėnai manoma, kad mušij pasitumas dar neprieš prieš augščiausio laipsnio. Visas pozicijas austro-vengrai laiko tvirtai, nors nekuriūs iš jų tapo beveik visai sunaikintos. Kiekvieną naktį austrai ir vengrai taieso pagadinimus, padarytus laike dienos, nežiurint baises kanuolių ugnies ir pėstininkų atakų.

BAISI EXPLOZIJA. Wilmington, Del. Upper Hagley Yard Du Pont Powder Co. dirbtuvių dalyj istiko eksplozija, kuri suvisu išgriovė dirbtuvių triobą, jos vietoj dabar yra tvis didelė duobė. Užmūsta taipgi 30 žmonių, o 7 gal mirtinai ta 30 sužeisti. Nuo ko užgimė eksplozija, nieks nežino, nes galinti tai išaikinti tapo į šmotelius sudraskyti. Kaip paprastu panašius atsitikimus, ir šitą norima primesti vokiškiems agentams, bet pati kompanija užtikrina, kad tokiems kaltinimams nėra nei mažiausio pamato. Bet valžia pasiuntė savo komisiją ištirti tą nelaimę ir jos priežastis.

IS AMERIKOS. PANAMOS PARODA UZDARYTA. San Francisco, Cal. Panamos paroda likosi uzdaryta gruodžio 4 d. Per visą laiką ja atlankė išvisu 18,335,066 lankytojai, taigi ju buvo daugiau negu kokioj nors buvusioj Amerikoj vasivietinėj parodoj.

SUFRAGECIŲ VADOVE ATSAKĖ NUO VADOVAVIMO. Amerikos moterų, įjėskančių politiškiu tiesu, The American Women Suffrage Association prezidentė, Ona Schaw atsakė duo kandidatavimo, taigi ji toliau nenori buti tos moterų organizacijos vadove.

PREZIDENTO VESTUVĖS. Washington, D. C. Subatoj, gruodžio 18 d. atsisub vestuvės prezidento Wilsono su naše Galt.

GRIEBIASI IR KITOS VOKIECIŲ KOMPANIJOS. San Francisco, Cal. Suėmė čia Roberta Chapelė, agenta Bremos Lloyd (garlaivių kompanijos), tarnaujantj vokiško konsultato Charles C. Crawley ir Franzą Bopp. Juos kaltina už neutralizkumo lauzymą. Crawley kaltinamas už norą išsprogdinti laivų dokus ir laivus, ginklus Rusijai gabenančius.

ATIDARYMAS 64-TO KONGRESO. Washington, D. C. Gruodžio 6 dieną susirinko 64-tas Suvienytų Valstijų kongresas. Programe jo stovi, tarp kit-ko, taipgi sprendimas apie prezidento Wilsono politiką ir veikimą. Tautos atstovai turės nuspresti, ar prezidento politika ir veikimas juos užganėdina, ar ne.

REIKALAUJA ATSAUKIMO VOKIETIJOS ATSTOVŲ. Washington, D. C. Prezidentas Wilson nuo Vokietijos oficiališkai pareikalavo, kad ji atsauktų iš Amerikos savo kariūnėn ir laivyno atstovus, esančius prie vokiškos ambasados, kapitoną Boy-Ed ir pulkininką von Papan. Jiems užmeta, kad jie organizavo Amerikoj suokabius ir tokiu budu lauzė Amerikos neutralizkumą.

APVIRTO AUTOMOBILIUS. Gary, Ind. Už miesto, pelkėje rado apvirtusj automobilij. Jį atvertus, po juom rado 3 prigirusius žmones, du vyrų ir vieną moterį. Visi prigirė yra iš Chicago.

ISGELBĖJO KITUS, APART 16. Boomer, W. Va. Boomer Coal Co. kasyklose eksplozija išgriovė olą, kurioj užgriuvo 300 darbininkų. Iš jų išgelbėta 300 gyvus, negyvų rado tik 15. 4 ištraukė taip apsilpusius, kad jie ne tik paėmė negalėjo, bet ir kalbėti neįstengė.

9 METŲ NAŠLĖ. Iš Indijoj Hutchinson atkako indė našlė Sheehu, kuri yra, turbūt, jauniausia našlė pasaulyj, nes turi tik 9 metus. Apšvedė ji turėdama 5 metus. Jos vyras mirė du metai atgal.

MUŠTYNES SU ZIONO PRANAŠO PASEKĖJAIS. West Hammond. Pranašas Voliva ir jo pasekėjai pradėjo čia smarkią kovą prieš priverstina raplyni skiepijimą. Policijos viršininkas išvijo juos rods iš miesto, bet jie sugrįžo daug didesniame skaitliuje, tik gyvenotojai labai neprielankiai juos priėmė, buty jiems gerai kailį išpėrė, jeigu policija nebūtu apgyvnusi. Pranašo tarnai vėl tapo iš miesto išvyti.

GAL TAI TUSCIAS GAZDINIMAS. Cleveland, O. Laikraščiai praneša sensatišką žinią, buk čia buvo daromas suokalbis ant gyvasties prezidento Wilsono ir karės ministerio Garrison. Buk prie suokalbio prisipažino vokiečis chemikas Dr. Emerich W. Ritter ir išdavė du savo padėtoju. Bet kas-žin, kiek yra teisybės Ritter'o pasakojimuose.

HAMBURG-AMERICAN CO. ATSTOVAI KALTI. New York. Vokiškos Hamburg-American garlaivių kompanijos atstovas Dr. Karl Buerer ir trys kiti įtekmingi vokiečiai už suokalbį, lauzymą neutralizkumo, šnipystę tapo teisman pitraukti. Byla traukėsi kelias dienas. Teismas Buerer, Jurgi Koetter, Juozą Poppinghaus ir Adolfą Hochmeisterą rado kaltais. Sulyg Amerikos teisių, už tokį prasizengimą yra baumėmo \$10,000, arba du metai kalėjimo. Kaip manoma, šitie Vokietijos tarnai paduos apeliaciją.

BERLINAS. Reichstago komisijose čia karšti ginčai dėl čia maisto brangumo Vokietijoj. Ne kuri atstovai smarkiai užspuolė ant valdžios.

PARYZIUS. Francuzijoj ir Belgijoj čia smarki artillerijos kova. Svarbesnių permainų nėra. Dardaneliuose talkininkai vėl pradėjo smarkų užpuolimą, bet turkai mano, kad tai tik "bluffas". Grekija nori pasilikti neutralė.

PETROGRADAS. Caras Nikolajus išleido apskelbimą, kuriame sakoma, kad dumos ir valstijos tarybos atidarymas yra atidėtas neapribuotam laikui. Toks žingsnis, sakoma, padaryta todėl, kad biudžeto komisijos dar nepabėgė savo darbų budžeto nustatymė.

IS AMERIKOS. PANAMOS PARODA UZDARYTA. San Francisco, Cal. Panamos paroda likosi uzdaryta gruodžio 4 d. Per visą laiką ja atlankė išvisu 18,335,066 lankytojai, taigi ju buvo daugiau negu kokioj nors buvusioj Amerikoj vasivietinėj parodoj.

SUFRAGECIŲ VADOVE ATSAKĖ NUO VADOVAVIMO. Amerikos moterų, įjėskančių politiškiu tiesu, The American Women Suffrage Association prezidentė, Ona Schaw atsakė duo kandidatavimo, taigi ji toliau nenori buti tos moterų organizacijos vadove.

PREZIDENTO VESTUVĖS. Washington, D. C. Subatoj, gruodžio 18 d. atsisub vestuvės prezidento Wilsono su naše Galt.

GRIEBIASI IR KITOS VOKIETIJOS KOMPANIJOS. San Francisco, Cal. Suėmė čia Roberta Chapelė, agenta Bremos Lloyd (garlaivių kompanijos), tarnaujantj vokiško konsultato Charles C. Crawley ir Franzą Bopp. Juos kaltina už neutralizkumo lauzymą. Crawley kaltinamas už norą išsprogdinti laivų dokus ir laivus, ginklus Rusijai gabenančius.

ATIDARYMAS 64-TO KONGRESO. Washington, D. C. Gruodžio 6 dieną susirinko 64-tas Suvienytų Valstijų kongresas. Programe jo stovi, tarp kit-ko, taipgi sprendimas apie prezidento Wilsono politiką ir veikimą. Tautos atstovai turės nuspresti, ar prezidento politika ir veikimas juos užganėdina, ar ne.

REIKALAUJA ATSAUKIMO VOKIETIJOS ATSTOVŲ. Washington, D. C. Prezidentas Wilson nuo Vokietijos oficiališkai pareikalavo, kad ji atsauktų iš Amerikos savo kariūnėn ir laivyno atstovus, esančius prie vokiškos ambasados, kapitoną Boy-Ed ir pulkininką von Papan. Jiems užmeta, kad jie organizavo Amerikoj suokabius ir tokiu budu lauzė Amerikos neutralizkumą.

APVIRTO AUTOMOBILIUS. Gary, Ind. Už miesto, pelkėje rado apvirtusj automobilij. Jį atvertus, po juom rado 3 prigirusius žmones, du vyrų ir vieną moterį. Visi prigirė yra iš Chicago.

ISGELBĖJO KITUS, APART 16. Boomer, W. Va. Boomer Coal Co. kasyklose eksplozija išgriovė olą, kurioj užgriuvo 300 darbininkų. Iš jų išgelbėta 300 gyvus, negyvų rado tik 15. 4 ištraukė taip apsilpusius, kad jie ne tik paėmė negalėjo, bet ir kalbėti neįstengė.

9 METŲ NAŠLĖ. Iš Indijoj Hutchinson atkako indė našlė Sheehu, kuri yra, turbūt, jauniausia našlė pasaulyj, nes turi tik 9 metus. Apšvedė ji turėdama 5 metus. Jos vyras mirė du metai atgal.

MUŠTYNES SU ZIONO PRANAŠO PASEKĖJAIS. West Hammond. Pranašas Voliva ir jo pasekėjai pradėjo čia smarkią kovą prieš priverstina raplyni skiepijimą. Policijos viršininkas išvijo juos rods iš miesto, bet jie sugrįžo daug didesniame skaitliuje, tik gyvenotojai labai neprielankiai juos priėmė, buty jiems gerai kailį išpėrė, jeigu policija nebūtu apgyvnusi. Pranašo tarnai vėl tapo iš miesto išvyti.

Handwritten note: to do the work, I am sure that...

IS DARBO LAUKO.

Anglijos agentai vilioja Amerikos darbininkus, siūlydami jiems po \$21 į savaitę ir užtikrinami darbą amunicijos dirbtuvėms visiems metams.

Joseph Hillstrom, Pasatlio Pramonės darbininkų agitatorius Utah vals. organizuoja darbininkus į I. W. W. uniją.

Perait savaitę Anglija užtefiavo nuo Western Electric ir American Steel Foundries Kompanijų 1,000,000 šrapnelių, už \$16,000,000; o Aetna Explosives Company gavo užsteliavimą 10,000,000 sv. nerukščio parako, vertės \$8,000,000.

Du Pont parako dirbtuvėje gimus eksplozijai žuvo 30 darbininkų.

Nashua, N. H. Streikas tebesitęsia. Darbininkai laikosi vienybėje, bet ir kompanija nenori darbininkams nusileisti. Rols, kad darbininkai streiką laimės.

IS VISUR.

Popiezius atsisaukė į karą vedančias tautas su prašymu bent pirmą Kalėdų dieną su laikyti karę.

Grudžio 2 d. Austrijoj iškilmingai apvaikščiojo 67 metų sukaktuves viešpatavimo cesario Franciškaus Juozapo.

Londone visi jo gyventojai, ar jie būtų angliai, ar piliečiai svetimų kraštų, nuo dabar turi išsidirbti atsakančius pasportus ir visuomet su savim turėti.

Austrijoj, mieste Olmuntz, pasimirė kardinolas Dr. Fr. Bauer, archyviskupas Olmuntz diecezijos, išgyvenęs 74 metus. Kunigu jis tapo 1863 metuose.

Rusijos valdžia uždraudė visos Rusijos apvaikščioti penketines sukaktuves mirties garšaus rusų rašytojo L. Tolstojaus.

Anglijos porte Queenstown paimė šešis vokiečius įgulos amerikoniško garlaivio "Poltaloch" ir nelaisvę laiko. Laivas tas plaukė iš Chili.

Rumanijos parlamente tarp atstovų tarkininkų šalininkų ir jų priešų užgimė smarkūs ginčai, kurie priėjo iki antausių daugybo.

Mexikos indijonai Yaqui giminė, kurie iki šiol laikėsi Villos pusės, linksta Carranzos pusėn. Carranzos pusėn perėjo gerai apginkluotų 14,000 indijonų.

Anglų garlaivis Kingsway tapo nuskandintas. Įgula tapo išgelbėta. Vokiečių šarminas nuskandino švedų garlaivį Sabrina; įgula tapo išgelbėta.

Iš miesto Mexikos praneša, jog ten epidemiskai siaučia šiltinė, o buvo jau ir cholera apsigimimų. Nuo šiltinių vien mieste miršta kasdien po 130 žmonių, o nuo epidemijos apsiėškimo numirė jau 11,000.

Italijos parlamentas 405 balsais prieš 48 pripažino dabartiniams ministeriams pilną užsitikėjimą. Ministeriams apsiėškė užsitikėjimą ir socialistų atstovas Ciccotti.

Austrijos valdžia, jos apvaikščiojo Chelmo gubernijoj mokyklose įvedė rusinų kalbą, o iš jų išvijo rusišką. Rusija nepripažino rusinų kalbos, todėl Chelmo gubernijoj nuo pat pradžios vaikams mokinami buvo rusišką kalbą.

Chinuose, porte Shanghai susibuntavo jureiviai kariško skraiduolio Chaom ir emė bombarduoti kitą portą buvusį skraiduolį, arsenalą ir svetimaucijų apgyventą miesto dalį. Ant maštininkų šuvių atsiliepė ir arzenalo kanuolės.

Bulgarijos finansų ministeris, M. Tončev, keliaudamas neseniai po Vokietiją, išreiškė nuomonę, kad teutonai sykiu su bulgarais laimės karę ir kad draugiški ryšiai tarp Vokietijos, Austrijos, Bulgarijos ir Turkijos dar labiau sustiprės.

Kopenhagene norėjo skaityti lekcija pagarsėjęs norvegų raštininkas, vokiečių šalininkas Bjornson, bet paskaitos nebuvo, nes iš daniečių susidedanti publika labai neprielankiai prelegentą priėmė ir jam išgirančios vokiečių prelekcijos neleido skaityti.

Mexikoj, netoli New Lored, pasazerinį traukinį Mexikoj tautiško geležinkelio išnaikino dinamito eksplozija, matyt Villos šalininkų padėta. Užmušta prie to 60 pasazerių, dauguma amerikonų. Villa, matyt, manė, kad tuom traukiniu gabena Carranzos kareivius, bet jų traukinij nebuvo.

New Yorko čekiškas laikraštis New Yorkske Listy gavo žinią, jog už reikalavimą taikos tapo suareštuota 33 Austrijos parlamento atstovai ir uždaryti visi čekiški laikraščiai. Prajoj žmonės verčia vien vokiškai kalbėti, nors Čechija tai ne vokiečių kraštas. Visoj Austrijoj areštuoja čekus, nes jiems neuzsitiki.

Nors tuomtarpinis Mexikos prezidentas Carranza ima viršų ant Villos, bet atsirado ten naujas jo priešas, kelantis naują revoliuciją. Į Caxaca, su 2,000 kariautojų atkako jau pagarsėjęs ten Felix Diaz, stojantis lygiai prieš Carranzą, kaip ir prieš Vilją. Su Diaz jungiasi visi katalikai ir Huertos šalininkai.

Varšavos lenkiškas universitetas tapo išplatintas, pridėta du fakultetai—teologiškas lavinimui katalikų kunigų ir medicinos fakultetas. Kalba jame bus vartojama lenkiška, vien naujosios kalbos bus skaitomos išvyk svetimjų kalbų.

Mieste San Remo, pietinėj Francuzijoj, kaip praneša Paryžiaus laikraštis Journal, susekta vokiečių suokalbi, kurie buvo susikalbėję išspręgti francuzų amunicijos dirbtuvę.

Charkove lapkričio 1 d. pradėjo išleidinėti rusiniską laikraštį "Slovo", nes tikėtasi, kad kalis laike valdžia liausis persekiojimo rusinų kalbos. Gubernatorius vienok laikraštį uždarė, redaktorių Komalovą išvijo iš Charkovo gubernijos, o spaustuvė savininkui uždėjo 1,000 rub. bausmę.

Rusijos izdo ministeris padavė dumai išlaidų samatą sekretantams metams. Prie jos pridėtae paaiškinime ministeris sako, kad viešpatystės skola iki naujų metų pasiekė 16,794,999.872 rubl., arba pasidaugis 6,321,428,217 rublių, ant tiek bus didesnė negu pernai. Mokejimų palukanų nuo paskolų skiriamas 542,800,000, arba 137,000,000 daugių, negu šiems metams.

Rusijos valdžios laikraštis Pravitelstvennyj Viestnik paduoda, jog sušelpimui pabėgėlių ruskarės apimtų kraštų nuo rugpjūcio 12 d. iki spalio 6 d. Rusijos vidaus ministerija paskyrė 20,736,000 rublių, izdo ministerija 3,000,000 rubl., Zubčaninovo fondas 7,000,000 rubl., Kaukazo vietininkas 500,000 rubl.; išviso per tą laiką paskirta 31,256,700 rubl.

Paryžiaus Mokslo Akademija praneša apie naują išradimą, kuris sakoma, pagydo "piktąją ligą" (sifilį) geriaus negu garsus Erlichio išradimas, vadinamas vardu "606." Šitą naują išradimą padarė tulas Danysz ir užvadino jį vardu "102." Naują gyduolę yra panašį ir Erlichio gyduolę, nes ji gaunama taip pat iš arseniko. Ji sakoma, geriaus gydo negu "606" ir netaip yra pavojinga lignonio sveikatai. Daryta 350 mėginimų ir visi parodė geresnes pasekmes už Erlichio gyduolę.

Popiezius Benediktas lapkričio 28 d. priėmė speciališkoje audiencej kardinolą von Hartmann, kuris yra čia atvykęs su

TARP DVIEJŲ PRIEŠŲ.

Vokiškas šuo išsitiesė nuo Berlino net iki Macedonijos Balkanuose. Iš vienos pusės Rusijos meškynas, iš kitos pusės Anglijos liutas rengiasi jį užpulti. Ar pasiseks?

Iš Prusų.

Nepilni Svarai.

Tilžėje ant turgaus atsikartotinai tapo patėmyti, kad prie sviesto svaro pamažu truko—30, 40 ir 50 gramo. Pardavėjai liudėdami teisinioi sakydami, kad naminės svarstyklės bene netikrų svėrusius. Policija įsakė, jei kitą kart pardavėjai taip prigaudinės pirkėjus, tai pardavėjus policija suareštuos ir aubaus.

Kiaulių Kaina Atėjo.

Seniau Prusuose kiaulienos kaina buvo nepaprastai augsta. Dabar ji pradėjo atgti, nes ukinininkai pradėję daugiau kiaulių auginti.

Perserėjimas.

Vokiečių valdžia perserėjo pirklius, kad jie jokiū būdu nepermainytų valdžios išleisti kainų. Už kiekvieną perzengimą valdžios įsakymo, ji smarkiai baudžianti kiekvieną prasikaltėjį. Jei kai-kuris prekiautojas smarkiai prasižengia, valdžia neleidžia jam daugiau prekiauti.

Uždraustas Kelias.

Tilžės etapų komandantas apsakė, kad takai ir keliai šale geležinkelio tarp Tilžės ir Pagežių yra uždrausti ir visi žmonės turj laikytis prie atvirųjų kelių.

Mazių Mėsos.

Prusose tapo valdžios išleista tokios taisyklės, kurių yra mie-rinis suėdyti kuodaugiausiai mėsos ir menkiaus mėsos suvalgyti. Nuo lapkričio 1 d. yra uždrausta ir mėsos tavorus parduoti; ketvergais yra uždrausta gaspadose visokį mėsa, paukščius, žuvis ir kitus valgytus parduoti, kurie taukais arba lašiniams pritaikyti, arba kepti yra. Subatoje yra uždrausta kiaulieną parduoti. Klausimas—kada gi ją galima valgyti?

Uždraustas Kelias.

Oficiališkai pranešama, kad tris Austro-Vengrijos ministeriai staiga rezignavo. Nuo savo vietų atsakė: Dr. Karl d'Edynski, vidaus ministeris; Dr. Rudolf Schuster von Bonnot, komercijos ministeris ir baronas Engel von Mainfeldon, finansų ministeris.

Laikraščio Morning Post

(Londone) korespondentas iš Vengrijos praneša, kad tris Austrijos ministeriai rezignavo nuo savo vietų prieš kelias dienas todėl, kad Vokietijai nori įvesti vienodų munitų uniją. Minėta unija beveik reikštų, kad Vokietija mano prijungti Austro-Vengriją.

Arklių Mugė.

Tilžėje suvesta nuo 150 iki 180 arklių. Jie nebuvo greitai išparduodami. Kainos už arklus kilo nuo 350 iki 1500 mk. Visai prašti parduota už 100 iki 150 mk.

Ragaineje.

Kaszin kaip pasklydo čia kaimos, buk valdžia atimsianti nuo ukinininkų visas kiaules. Ukinininkai pradėję skersti kiaules, nes pabugę, kad valdžiai netektų.

IS LIETUVOS.

APIE VOKIEČIŲ VALDŽIA LIETUVOJE.

Tilžės laikraštis "Dabartis" paduoda savo skaitytojams sekantį pranešimą:

"Jau pavyzdiniame "Dabarties" numeryje rašėme, jog visiems lietuviams ypač svarbu žinoti, kaip vokiečių valdžia Lietuvos kraštą padalinusi, apie naujasias valdžios įstaigas bei tųjų valdininkus, kaip ir patirti naujosios vyriausybės nutatymus bei paskelbimus.

"Mēs tuokart ir jau žadėjome supazindinti savo skaitytojus su visais valdiškaisiais nustatymais bei garsinimais, leisdami prie "Dabarties" ypatingus laiškus, kuriuose tie dū paliepimai vokiečių kalba bei lietuvišku vertimu busia talpinami.

"Vokiečių valdžia Lietuvoje, kuriai dabar pirminkauja Jo Svietsybė kunigaikštis Pranas Juozapas von Isenburg-Birstein, aptveria keturiolika apskričių, kurie yra: Kretinga, Vėžaičiai, Plungė, Sėda, Telšiai, Šveškna, Šilalė, Rietavas, Varniai, Kelmė, Kapėnai, Saukėnai, Tauragė bei Raseiniai. Neuzilgo valdžia bus praplaitata ant didžiausios dalies Kauno gubernijos. Toji valdžia sumanė leisti savotišką "Paliepinų laišką" vokiečių ir lietuvių kalbomis. "Paliepinų laišką" bus atspausdinama visi valdžios paliepinai bei paskelbimai. Sekančiųjų šito valdiškojo laiško numerijų viename vokiečių valdžia praneš, kas savo urėdo arba užimtosios jo vietos dėl turės būtinau skaityti "Paliepinų laišką." Tačiau nevien šiems asmenims, bet ir visiems kitiems lietuviams, gyvenantiems vokiečių užvaldytuose Lietuvos kraštuose, tai esti buvusiojo Kauno gubernijos, privalo ropėti susipažinti su paliepinais ir paskelbimais savo (?) valdžios. Dėlto mēs išrupinom, kad kiekvienas lietuvis, kurs sutikt kaizerj. Nuo 15 iki 45 metų nori, gali užsisakyti šitą "Paliepinų laišką." Kaina 75 pfeningų trims mėnesiams. Paskiname sargybai. Apkasus kasant, priziri musų skaitytojus, jog visiems lietuviams labai bus naudinga, šitą "Paliepinų laišką" užsisakyti, pavienius numerius rankioti, juos sagstyti ir laikas nuo laiko laiškus Bet toj vietoj užpultė rusai, nupisaskaityti, idant turinys vis liktų atmintyje. Tuomi jei išvengs daug nesmagumų. Privatiniai žmonės gali užsisakyti "Paliepinų laišką" prie savo apskričio viršininko. Šiemė malonės perduoti užsakymus "Dabarties" redakcijai. Tokiu būdu kiekvienas "Dabarties" skaitytojas, norj laikyti kartu ir "Paliepinų laišką," galės gauti prištutą sykiu su "Dabartimi." Pirmąjį "Paliepinų laišką"—pavyzdinį—numerį netrukus su "Dabartimi" išsišime dykai visiems musų skaitytojams, gyvenantiems buvusiojo Kauno gubernijoj."

Paliepinų laišką.

Spalių 19 d. pasisekė atvykti į Peterburgą studentui Novickij, kuris vokiečiams užimant Vilnių buvo mieste. Į Atvaiziuojant Hinjomburgui, miesto atstovai turėjo eiti jo pasitikti. Da puikiau buvo sutiktas pats kaizeris. Miestas buvo išpuostas, ant rinko patiesti kilmiai. Atvaiziuojant kaizeris automobiliu, privalo ropėti susipažinti su stovams buvo išdalintos vokiečių vėliavėlės, su kuriomis jie turėjo eiti su kaizerj. Nuo 15 iki 45 metų nori, gali užsisakyti šitą "Paliepinų laišką." Kaina 75 pfeningų trims mėnesiams. Paskiname sargybai. Apkasus kasant, priziri musų skaitytojus, jog visiems lietuviams labai bus naudinga, šitą "Paliepinų laišką" užsisakyti, pavienius numerius rankioti, juos sagstyti ir laikas nuo laiko laiškus Bet toj vietoj užpultė rusai, nupisaskaityti, idant turinys vis liktų atmintyje. Tuomi jei išvengs daug nesmagumų. Privatiniai žmonės gali užsisakyti "Paliepinų laišką" prie savo apskričio viršininko. Šiemė malonės perduoti užsakymus "Dabarties" redakcijai. Tokiu būdu kiekvienas "Dabarties" skaitytojas, norj laikyti kartu ir "Paliepinų laišką," galės gauti prištutą sykiu su "Dabartimi." Pirmąjį "Paliepinų laišką"—pavyzdinį—numerį netrukus su "Dabartimi" išsišime dykai visiems musų skaitytojams, gyvenantiems buvusiojo Kauno gubernijoj."

Galvijų Maras.

Lietuvoje kai-kur apsiėškė galvijų maras. Vokiečių valdžia uždraudė gabenti galvijus iš sergančios vietos į Vokietiją.

Tilžės Turgus.

Tilžėje buvo turgus. Tame turguje buvo atvesta 30 arklių. 18 jų tapo parduota. Už arklį gauta 1150 mk., arkliai buvo didžiūmoje treigiai.

Pabarimas Ukinininkams.

Prezidentas rytprusiškojo ukinininkavimo kamos, Dr. Brandes, išleis ypatingą rytprusių ukinininkams pabarimą. Kuomet nėra tavorų, tai nereikia žiurėti, kad jų iš kitūr pargabentų. Reikia stengtis tąją tavorų spragą užkimšti patiems. Rytprusiai, sakoma, galėję pagaminti daug daugiau įvairių produktų, maisto, kas būtų pagelba kitiems. Rytprusiai neapdirbė atsakančiai žemės, todėl jog neuderėjo jėgai. Dr. Brandes netiesioginiu būdu išsireiškė, buk rytprusiai nenorj, kad vokiečiai apgalėtų savo priešus.

VILNIUS PO VOKIEČIŲ.

Karės korespondentas Rolf Brandt praneša vokiečių laikraščiams apie Vilniaus miesto valdymo posėdį. Jame dalyvavo vokiečių bei lenkų, tarp jų ir vyriausiasis Valnians burmistras Pohl, miesto sargybos pirmininkas, miesto kamarninkas, miesto gydytojas ir t. t. Tulas oberstleutnantas atidarė posėdį. Jis tat jau buvo pratęs Kaune bei Antverpene. Iš dienotvarkės paminėti šie punktai: Prostitucijos klausime Vilniuje vokiečių valdžia bei Vilniaus valdžios įstaigos veik sutaria. Sunkiau išristi yra klausimas, ar įtaisyti vėl arkliais traukiamajį tramvajų. Yra nuomonių, jog nėra reikalo, kad tramvajus važiuotų. Smagu tat ir pirma nei vienam nebuvo. Vyriausiojo gydytojo nuomone atveria: "Mano nuomone tramvajus teikalingas bei naudingas ypač suzeistiems gabenti." Toliau sutarta uždrausti spalių 1 d. mainyti gyvenimus. Tik svarūs, jeigu jie nežino, kad rusai jokiū būdu negali atvaiziuoti Klaipėdon"—sako tas laikraštis.

Klaipėdoje.

Vietos laikraščiu raso nuo tenyškios etapų komandos: mieste už pasalkas, kokių ten buvo pramanytas, buk maskolių pavandeniniai laivai arba ir pat didžiulis laivas galj atbėgti ir Klaipėdą apsaudyti. Tuli pradėjo pasakot, buk maskoliai nori ant Klaipėdos krašto savo kareivius išsodinti.

pasalinus vargą, užmanyta tukstanius pabėgėlių iš Kauno gubernijos bei Kuršo kuoveikiusiai siųsti namon. Tat ir pabėgėliai patjjs nori. Bet dalykas atidedamas vėlesniaim laikui, kada traukiniai gars vežti pabėgėlius. Toliau dar pasitarama apie kibikų tarifą, apie ginklų atidavimų ir apie kitus daugių arba maziau svarbius klausimus. Vienas jų palyti šunis. Jie dauginas, nors įsakyta visus šunis, savininko neturinius, naikinti, kadangi jie gali padaryti daug pikto, platindami užkrečiamas ligas, sirgdami pasiutimo liga ir t. t. Įvairios miesto daljį tiesiog yra šunų globos vietos. Sutariama pristatyti šunų gydytojus. Antrą dieną jau galima matyti tuos beveikiančius.

Taip darbams tolyn žengiant, Vilnius taps miestu ne vien grazioje victoje esančių, bet ir gana tvarkingu.

PLĖSIKŲ NUBAUDIMAS.

Rusų pavaldiniai Kuršys, Bušys, Romas, Kasperavičius, Sakrečeviks bei Stabliauskas valkiojosi po Lietuvą, plėsdami bei gaudindami nepabėgusiuosius gyventojus. Jie ejo buts į butą, smuė, gyventojus virvogaliais, smaugė juos, pakorę juos laikė, tol, kol nepapasakojo, kur jie turj paslėpę pinigus. Tokiu būdu jie išplėšė—kiek susekta—daugių negu 500 rublių. Tulas gyventojų liko sunkiai suzeistas. Galiausiai vokiečių kareiviams pasisekė šiuos plėškus sumiti. Teismas nuteisė Kurjį mirties bausme bei 10 metais sunkaus kalėjimo, Romą mirties bausme bei 15 metais sunkaus kalėjimo, o kiti gavo po 11 metų sunkaus kalėjimo.

Su šiuo teismo nusprendimu reikia sutikti. Savo teisingumu bei aštrumu jis tulj nenaudėjį sudraus.

"Rankp." paduoda keletą sekancijų žinių iš Lietuvos.

Kaizeris Vilniuje.

Spalių 19 d. pasisekė atvykti į Peterburgą studentui Novickij, kuris vokiečiams užimant Vilnių buvo mieste. Į Atvaiziuojant Hinjomburgui, miesto atstovai turėjo eiti jo pasitikti. Da puikiau buvo sutiktas pats kaizeris. Miestas buvo išpuostas, ant rinko patiesti kilmiai. Atvaiziuojant kaizeris automobiliu, privalo ropėti susipažinti su stovams buvo išdalintos vokiečių vėliavėlės, su kuriomis jie turėjo eiti su kaizerj. Nuo 15 iki 45 metų nori, gali užsisakyti šitą "Paliepinų laišką." Kaina 75 pfeningų trims mėnesiams. Paskiname sargybai. Apkasus kasant, priziri musų skaitytojus, jog visiems lietuviams labai bus naudinga, šitą "Paliepinų laišką" užsisakyti, pavienius numerius rankioti, juos sagstyti ir laikas nuo laiko laiškus Bet toj vietoj užpultė rusai, nupisaskaityti, idant turinys vis liktų atmintyje. Tuomi jei išvengs daug nesmagumų. Privatiniai žmonės gali užsisakyti "Paliepinų laišką" prie savo apskričio viršininko. Šiemė malonės perduoti užsakymus "Dabarties" redakcijai. Tokiu būdu kiekvienas "Dabarties" skaitytojas, norj laikyti kartu ir "Paliepinų laišką," galės gauti prištutą sykiu su "Dabartimi." Pirmąjį "Paliepinų laišką"—pavyzdinį—numerį netrukus su "Dabartimi" išsišime dykai visiems musų skaitytojams, gyvenantiems buvusiojo Kauno gubernijoj."

Kauno Komendantas.

Grigoriev'as nuteistas 15 metų katogros už tai, kad nepasirūpint tvirtovės apsaugot, atidavęs 20 tukstanių belaisvių ir 278 kanuolės. (Sulyg kariškų teisy kiekvienas tvirtovės komendantas savo galva turi atsakyti už tvirtovės atidavimą taip pat, kaip kariško laivo kamertonas atsako už savo laivą. Toki mat jau yra žiaurus karės įstatymai).

"Jaunoji Lietuva."

Atstovas Januševičius pradeda leisti Peterburge savaitraštį "Jaunoji Lietuva." Aplink ją telkiasi liberalai iš "Lietuvos Žinių." (Tai dabar turėsimė du "Jaunos Lietuvos," nes čia Amerikoj tokiu pat vardu išėina mėnesinis žurnalas).

SAMARA.

Pabėgėlių lietuvių padėjimas dabar toks: apie 520 žmonių gyvena skryrium ne lietuvių trijuose butuose, kuriuose yra išviso, 21 kambarys; 400 žm.—bendrabučiuose drauge su rusais ir lenkais; 30 turtingesnių lietuvių turi savo butą trimis kambariais, ir apie 120 žmonių gyvena arba ten, kur tarnauja, arba savo butuose po vieną, du. Dar yra lietuvių Samaros apielinkiuose bendrabučiuose. Šią savaitę atvyko Samaron 78 lietuvių.—Netraktus bat atidarytas vaikams bendrabutis ir mokykla. Du skyrū (74 vaikai) bus vientose namuose ir mokyks mokytojas Beilaitis, o trečiasis (apie 30 vaikų) kituose, mokyks Beilaitis.—Vietos lietuvių

kuopelė, nenorėdama dirbti su lenkais, buvo susidėjusi su latviais ir...

POLTAV.

Poltavos pabėgėliai lietuviai, išgirdę mus žadant kitur važti, ėmė bėgti iš barakų. Sudarę paskutinius skatikus, imasi miesto pakraščiuose butus. Mat, tie pabėgėliai, kuriais vyriausybė nereikia rūpintis, kurie gali jos nepadėdami gyventi, gali likti. Liet. Dr. Centr. Komiteto įgaliotiniui pasisekė surasti didesnis butas, kur galės sutilpti apie 20 žm. Tokių butų, kur galėtų daugiau pareiti žmonių, nieku būdu negalima rasti: visi užimti seniau atvykusių pabėgėlių, ligoninių, arba skiriamų ketinamoms čia steigti vaikų prieglaudoms. Beveik visos merginos gavo tarnaičių vietas. Joms duodamas kambarys, valgis ir 6-8 rub. algos. Ilgainiui jos galės ir savo šeimynoms po kokį rublį primesti.

Spalio 2, 3 ir 4 d. čia buvo renkami daiktai ir pinigai pabėgėlių ir kareivių šeimynų naudai. Rinkliava sutaisė miesto valdyba ir beturčių globa. Joje dalyvavo ir lietuviai: mokykl. J. Pulpkis, Galinaitis ir Micevičius. Kiek surinkta, dar nesuskaityta. Reikia tikėtis ir lietuviams teks šiek tiek. Netrukus vėl bus tam pat tikslui rinkliava. Ją ruošia pabėgėlių gabenimo biuras. — P. M. ("L. B.)."

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ ROCKFORD, ILL.

Ivairumai. SLA. 77 kv. turėjo maskaradų vakarą (savo naujai). Už keisčiausių apsirėdymų. K. Urbiute gavo pirmą dovaną — "Ven. Lietuviški" vieniems metams. Ji buvo apsirėdžiusi pabėgėle, apsišautusi į jupą iš augalų, iš dviejų pusių turėjo tobuliųjų su nusiskundimais ant vokietčių, kurie sunaikino jos visą turtelį. Tame pat vakare, vienas sveiktantis buvo pasirėdęs kaizeriu. Nors perėdai buvo ir gražūs, bet dovanos negavo. Mat, lietuviai kaizerį dar už menką k. laiko. P. Petrėnas, prie bažnyčios žmonėms dalino Kemėsio(?) išperėtą "Zvirbli", kuriame yra "korespondencija" iš Rockford'o apie Šliupo buvimą (tik ir gera atmintis, kad per pusę metų atsimesna ką nors buvus), kurioje visi, ką nors veikusiai, išvadinti "čebatlaiziais", "utėlinskais" ir kitais piemėniskais pravardžiavimais. Nors pranašu ir nei nesinori, bet "korespondencijos" stilius labai panašus butų į paties "Zvirblio" dalintojo.

Bažnytinis choras "Aidas" turėjo vakarą, kuriame, išdaryta socialistų "Marselietė". Dainininkai, užsimovę popierinę "šakę" ant tikrosios šakės, apsikaisę revolveriais ir peiliais, su šautuvais ir lazdomis rankose, giedojo "marselietę", perdėdami žodžius, pavičėdant: "apsivieskintis" — "Kovos", "Keleivio" — ir buki-me draugais". Toliaus: "apsivieskim, susiraukim ir zengkim pirmyn (visi žengia). Susiruoškim ir kelkim ginklus augštin" (visi kelia augštin lazdas, šautuvus ir kitas pabukles) ir taip išitaisi. Vieton socialistų raudonos vėliavos buvo laikyta vieno, storas kuolas su mažyčių sklypėliu raudono audinio.

Iš šalies žiurint į tokį žingsnį, išrodo niemiškiu darbu. To vakaras, reikia tikėtis, sukės daug neapykantos. "Naujienose" po du kartus korespondentai aprašė tą vakarą ir (nors nieko nepasakė), visą bėgį suvertė ant — "Vyčių". Čia pasirodo korespondentų dvasios silpnumas, nes nežino ką kalba, ar rašo. Argi nebuvo geriau pasakyti teisybę, kad tas vakaras buvo "Aido", o ne "Vyčių". Juk čia jokių "Vyčių" nebuvo ir nėra.

Pirmiausia čia tarp lietuvių buvo daugiau vienybės. Vienok pavasaryje atsilankius čia kun. Kemėsniu, apsirėdė krizis ir vienybė pradėjo irti, kasdien labiau ir labiau. Nors dar nieko aiškiaus neįtikio, bet lyg per ukanas jau matosi klerikaliskas bruzdėjimas.

Susitvėrė lietuviškas skyritas unijos "I. W. W." Lietuviai puštinai rašosi. Vietiniai lietuviai turi šio to: ir biznierių, ir raugijų, ir bažnyčių, ir kunigų, ir aptieka, pasigindama tik lietuvių daktaro, kuris vien iš lietuvių galėtų prašyventi. Butų gerai, kad jei kur raudasi koks "atliekamas" daktaras, kad čia atklystų ir apsigyventų. Teip.

IŠ BRIDGEVILLE, Pa.

Darbai gerai eina. Pos mus šiuom laiku labai gerai darbai eina. Anglių kasyklose ir dirbtuvėse kas nauji pribuva, daro greit gauna taip į kasyklas, taip į dirbtuves. Kunigas Abromaitis žada pasiūlyti Bridgeville'je klebono. Žinoma, pradžia bus sunki, nes daug visko reikia prie bažnyčios. S—sys.

IŠ PITTSBURG, PA.

Ringiasi prie Seimo. Lapkričio 28 d. buvo SLA. susivaziavimas 3-čiojo apskrčio artimųjų kuopų atstovų. Buvo renkamos komisijos rengimui SLA. Seimo, kuris ateinančią vasarą atsibus Pittsburge. Generaliu pirmininku liko išrinktas, B. K. Kundrotavičius, sekretorium — St. Bakanas; Izdininku — P. Volungevičius. Prie to dar 2 komisijos buvo išrinktos: viena rūpintis surengimu koncerto, o antra rinkimui apgarsinimų ir programą Seimui rengti nutarta So. Side dalyje. S—sys.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Triukšmingos prakalbos. TMD. auge. Nedėloj, lapkričio 28 d., Paulovskio svetainėje atsibuvo prakalbos I. W. W. unijos. Kalbėtoju buvo tulas Geležėlė iš Baltimoro, Md. Prakalbos — kaip prakalbos, bet triukšmo tai buvo pilna. Mat Geležėlė, kaip sakoma, varė per šerengą katalikus su tautininkais ir pakliudė taigpi socialistų kupstą. O tie tuojaus uru-mu-mu! Tuoj pradėjo savotiškais žodžiais mētyti ir visaip kalbėtoji tytiotis. Taigi ir iš prakalbų daugiau nieko neliko, kaip tik girtų klėgės. Rodos, tas pats kalbėtojo užmetimas buvo ir katalikams su tautininkais, bet tie visi sau ramiai klausėsi, nors nežingėdžios tai prakalbos buvo. Bet socialistai — tai išskada. Kad kelinėms dėvi: jiems, spredžiant iš šito jų užsilakymo, beveik gerians pritiktų su bobelėmis ronuotiis. Iš šitos prakalbos pasinaudojo TMD. 20 kuopa, nes prisirašė keletas narių. Beje, buvo tose prakalbose renkamos aukos nelaimingam automobiliais suvažinėtam ir staiga mirusiam St. Vi-soekiui.

Grudžio 19 d. Tėv. Myl. Draugija rengia prakalbas, o vasario 19 d. statys scenoje komediją "Pinių Nėr." TMD. 20 kuopa pradeda skaičium narių sparčiai didėti ir galės čia užimti plačią dirvą veikime. Yra gan gerų tėvynainių, kurie myli pasidarbuoti. K. Aksomaitis.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Prie Račiuno paveikslų. Lapkričio 14 d. McCaddin salėje Račiunas turėjo "perstatymą" (visi kelia augštin lazdas, šautuvus ir kitas pabukles) ir taip išitaisi. Vieton socialistų raudonos vėliavos buvo laikyta vieno, storas kuolas su mažyčių sklypėliu raudono audinio.

Tarpe paveikslų, kuriuos vadina Europos karę, daug priminstų Vokietijos arba Rusijos kariuomenės manevrų ir net nemažai, čia Amerikoje "sulostų" karių. Už vis keisčiausia, tai pribergimas iš pirminčių paveikslų nutrauktų laike pirmo p. Račiuno no važinėjimo po Lietuvą. Pavzdžiui, paveikslas perstato vokiečių kariuomenę tranšėjoje ir čia tuojaus prikeriamas koks Lietuvos miestelis, kuris nieko bendro neturi su dalim kariuomenės, esančios Belgijoj tranšėjoje. Arba vėl ant paveikslu užrašyta anglų kalba, kad vokiečiai ant rusų fronto, ir žinoma paveikslėlis parodo, kaip kareiviai tranšėjoje su šautuvais, P. as Račiunas aiškina, kad tai Kauną bombarduoja ir, tuojaus jama matosi klerikaliskas bruzdėjimas.

Apvairūs TMD. sukaktuves. Lapkričio 28 d. atsibuvo vietinės 58-tos Tėv. Myl. Draugijos kuopos susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba sekantiems metams (O kas išrinktas? Red.). Tarp kit ko nutarta pažymėti kuom nors dvidešimtis metines Tėvynės Mylėtojų Draugijos sukaktuves. Tam tikslui sumanoma ir nutarta surengti vakarėlį, kuris atžibus sausio 2 d. 1916 m. Apart to žadama tuojaus po Kalėdų surengti teatrališką per-paveikslės seka, Nenuomo pakran-statymų.

Apvairūs TMD. sukaktuves. Lapkričio 28 d. atsibuvo vietinės 58-tos Tėv. Myl. Draugijos kuopos susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba sekantiems metams (O kas išrinktas? Red.). Tarp kit ko nutarta pažymėti kuom nors dvidešimtis metines Tėvynės Mylėtojų Draugijos sukaktuves. Tam tikslui sumanoma ir nutarta surengti vakarėlį, kuris atžibus sausio 2 d. 1916 m. Apart to žadama tuojaus po Kalėdų surengti teatrališką per-paveikslės seka, Nenuomo pakran-statymų.

tes r pats miestas Kaunas, kurį jau matėme joje paveiksluose. Ištetai atgal. Išrodo, lyg vokiečiai ėmė Kauną iš tų pačių pozicijų, kaip ir kad p. Račiunas paveikslus keli metai tam.

Matyt p. Račiunas norėjo pradaryti, kokią tai kompozicija, bet išėjo mūšins, rodantis daug ir drauge nieko neparodantis. Šiek tiek geresni paveikslai iš lietuvių gyvenimo Amerikoje, bet ir šie berods galėtų geriaus išeiti. Pavyzdžiui, imkime Wilkes-Barre Lietuvių Dieną. Kunigas laiko Mišias šv. Aparatas laikytas ant to kunigo tol, pakolei jįsai visų mišijų neatlaikė. Juk, rodos, butų užtekę parodyti, kad kunigas laiko mišias, bet kamgi reik vis rodyt nuo pradžios iki galui. Katalikams ir be to tas žinoma.

Kitas vėl paveikslas — tai Bostono "Gabijos" losimas "Vestuvių" ant kokio tai "farmerio" kiemo. Tame paveiksle matai, kad tai pulkas žmonių stumdosi, keletas muzikantų užpakalyje ir nekurię žiūrioja, — matyt dainavo. Nu ir kaipgi, operą lošia. Tai reikia dainuoti.

Vertėtų pasirūpinti, kad paveiksluose pasirodytų daugiau sąmonės, dailės ir įdomumo. O labiausiai vertėtų užrašyti teisingai lietuviškai užrašyti, kad neisrodytų tik kokio "maušės" užrašytai. Taigpi vertėtų ir paveikslų turinį aiškinti sąmoningiau. Reikėtų, pavyzdžiui, vengti tokių klaidų, kaip šita: skraido paprastas aeroplanas (orlavis), o aiškintojas sako, kad tai vokietčių "zeppelinai."

Zmonių nedaug buvo, nes lietus, kuris tuom laiku be pasigalėjimo lijo, žmones, matomai, sutalė. Zarasiškis.

IŠ WILKES-BARRE, PA.

Apie lietuvių amerikonių spaudoje. Jau buvo rašyta lietuvių spaudoje apie buvusį ukrainiečių suvaziavimą New Yorke. Tas laikas prabėgo ir mes jau beveik pradedame užmiršti apie tajį svarbų arsitikimą, kuriame dalyvavo ir Dr. J. Šliupaš. "Wilkes-Barre. Record" lapkričio 20 d. dailiai aprašoma tas ukrainiečių suvaziavimas. Toliau tame pačiame laikraštyje klausinama, kas yra ukrainiečiai, ir ten pat nuosekliai paaiškinama jų kilimė. Laikraštis pažymi apie dalyvavimą jame ir lietuvių. Jis rašo sekantčiai: "Po valandžiukės atsisėjo ant estrados tankiai apaugusia barzda žmogus. Jisai stovėjo ant tos platformos, nuo kurios Lincolnas kalbėjo — ant platformos, kuri per metų eiles buvo atvira kiekvienam teisingam protestui. Kalbėtojas pradėjo lenkiškai kalbėti, žurio kalbą visi suprato. Aplodismentai sekė vienas antrą. Štai taip staigiai visoje salėje pakilo toks delnų plojimas, kad, rodos, net salės sienos pradėjo drebėti. Salėje buvo apie pusę tūziso Amerikoje gimusių ukrainiečių, kurie nesuprato to didelio plojimo rasmės, todėl jie užklausė savo draugu: — Ką gi kalbėtojas tokio pasakė? — Jisai pasakė — buvo atsakymas — kad vieni ukrainiečiai negali tapti liuoski kolei, visos parvergtos Europos tautelės netaps liunos, nei viena jų atskirai negali būti tikrai liuosai." "Kalbėtojas — rašo toliau minėtasi laikraštis — nebuvo ukrainietis, bet lietuvis. Dr. Jonas Šliupaš, iš Scrantono, Lietuvių Autonomijos Fondo pirmininkas." Smagu, kad apie lietuvius vis dažniau minima anglų laikraščiuose. X.

Iš SO. BOSTON, MASS. Užimti laikraštiniškai. Tautininkų susirinkimas. Pusėtina čia ietuvių kolonija, bet nuo kitų mūsų didesnių kolonijų ji žymiai skiriasi tuom, kad "inteligentijos, be akraštininkų, veik nėra. Vienas p. Petrauskas besigrievėja su snauduliu ir tamsybe. Laikraščiai — jie dabarties, matomai, iškirtųjų pradeda kovoti už žut ar but. Ženklyva mūstį kolonijai, kad žmonės gana šaltai žiūrį į partijas ir tuos pačius asmenis galima matyti visų trijų srovių susirinkimuose. Lapkričio 30 d. buvo TMD. prakalbos, į kurias buvo pakviestas dr. Šliupaš. Tą pat vakarą buvo susisaytas mažas susirinkimėlis vidurinių partijų atstovų iš Bostono ir apielinkių ir jame pasirodė labai malonus dalykas — visų norima vie tybės su kitomis srovėmis ir tuo

Kuopa pradeda žymiai judėti ir gyvai interesuojasi Tėv. Myl. Draugijos reikalais. Svarstyta ir kitų kuopų sumanymai. Musi kuopa pritaria tam, kad ateietyje TMD. leidžiamas knygos butu su apdarais, nes su popieriniais viršeliais knygos greitai nučina, o dabar draugija leidžia daugiausiai tokių knygu, kurias verta visam savo gyvenimui laikyti ir dar savo vaikams palikti. Žinoma, už apdarus reikia primkėti, bet apdarinėjant visas knygas, mes gausime jas per pusę pigiau negu, kad pačiam reikėtų apdarinėti — ir tai tokių gražių apdarų negausi. Seimas turėtų pakelti truputį nariams mokesčių, kad tos lėšos pasidengtų ir mūsų kuopa su tuom satinka. Apart to dar patarta, kad TMD. raštai būtų leidžiami vienodo didumo, — sakysim, tokio didumo, kaip Kudirkos raštai. Kuopa taipgi išreikšė norą, kad vartų didesnę agitaciją ir gauti daugiau naujų narių ateinančiais metais, nes draugija jau pradėjo darbą prie leidimo didesnių veikalų, tai nariams reikia prigelbt šitame darbe, kad nepritrūktų iššų tų svarbių veikalų leidimui. Sėnarys.

Iš LAWRENCE, MASS. Ivairumai. Lawrence'o lietuvių politiškas gyvenimas yra gana skurdus. Lietuviai gyvena baisesame nesutikime. Daugelis už tai kaltina labiausiai vietinius socialistus, kurie esą viskam kenkia. Darbai eina gerai, tik bėda, kad žmonės mažai teuzdirba. Vietinis.

IŠ DORRISVILLE, ILL.

Parapijos reikalais. Vyskupias Kun. P. Gugis iš mūsų parapijos perkėlė į East St. Louis Ill., o kun. J. Petravičius iš East St. Louis į mūsų parapiją. Tėgirdė Dorrisville'iai, kad jų prašymas pas J. M. Vyskupą nenuėjo vėjas, bet liko išklaustas, visi nudziugo iš to, ir aukė atvaziuojant Kun. J. Petravičiaus. Sekmadienį (Eap. 28 d.) prisirinko pilnutė bažnyčia žmonių, Kun. J. Petravičius po evangelijos pasveikino visus busiančius savo parapijoniis, ir išreikšė viltį, kad jis laikysis bažnytinės tvarkos suoyg' vyskupijos įstatymų, sakydamas, kad tokia bus tvarka, kaip ji buvo pirma, kuomet čia buvo klebonu keturi metai atgal. Parapija turėti savo kasierių ir sekretorių, visos pinigines inegos turi iš pas kasierių; jis jokių mėnesinių pinigų neprijiminės. Po to pakvietė parapijos išrinktą komitetą ateiti į kleboniją sutarukymui parapijos reikalų, kviesdamas darbuotis visiems kartu parapijos labui. Taigpi dorrisvillečiai išvisų atžvilgių likos užganėdinti ir galima iškėti, kad mokes savo gerbiama leboną paguosti, žmonės, išsidėmė š bažnyčios, visi buvo linksni nesavo tą, ko norėjo. "Ačiu Dievui, sako, vel susilaukėme gero klebono." Na, kaip tai malonu yra klausyti okius gražus linkėjimus. Bet reik pripažinti, kad Kun. J. Petravičius ir yra pilnai užsitarnavęs tos paquodonės nuo žmonių, nes pirma budamas čia klebonu, su visais yražiai ir tinkamai apsielavio; net ir vaikučiai jį pamėnlavo ir dažnai klausdavo savo tevelių, kaa kunigelis Petravičius sugrįš?

I. B. Jusėvičius.

Iš SO. BOSTON, MASS. Užimti laikraštiniškai. Tautininkų susirinkimas. Pusėtina čia ietuvių kolonija, bet nuo kitų mūsų didesnių kolonijų ji žymiai skiriasi tuom, kad "inteligentijos, be akraštininkų, veik nėra. Vienas p. Petrauskas besigrievėja su snauduliu ir tamsybe. Laikraščiai — jie dabarties, matomai, iškirtųjų pradeda kovoti už žut ar but. Ženklyva mūstį kolonijai, kad žmonės gana šaltai žiūrį į partijas ir tuos pačius asmenis galima matyti visų trijų srovių susirinkimuose. Lapkričio 30 d. buvo TMD. prakalbos, į kurias buvo pakviestas dr. Šliupaš. Tą pat vakarą buvo susisaytas mažas susirinkimėlis vidurinių partijų atstovų iš Bostono ir apielinkių ir jame pasirodė labai malonus dalykas — visų norima vie tybės su kitomis srovėmis ir tuo

pačiu laiku norima tarp savęs organizotis. Nutarta buvo padaryti formalis įnešimas Lietuvos Autonomijos Fondui, kad jis sukviestų vidurinių organizacijų susivaziavimą. M—s.

Iš NEW HAVEN, CONN. Neseniai čia mirė Jieva Kėdienė. Velionė turėjo širdies ligą ir jau pirm to ketelį sykų turėjo širdies priepuolius, bet jos vyrui Juozui Kėdziui, paprastai pasisekdavo pavojų prasalinti. Paskutiniu sykju ji gavo priepuolį vyrui neesant namie ir tuojaus pasimirė. P. Kėdzius gyvena prie 262 Wallace st. ir buvo gerai inomi vietinėj Lietuvių kolonijoj. Velionė, kaip ir jos vyras Juozas, priklausė prie skaitliaus apsiuvestųjų ir gerai susipratusių lietuvių. Lai velionėi buvo lengva si sveitima žemele. B.

Iš NEW HAVEN, CONN. Neseniai čia mirė Jieva Kėdienė. Velionė turėjo širdies ligą ir jau pirm to ketelį sykų turėjo širdies priepuolius, bet jos vyrui Juozui Kėdziui, paprastai pasisekdavo pavojų prasalinti. Paskutiniu sykju ji gavo priepuolį vyrui neesant namie ir tuojaus pasimirė. P. Kėdzius gyvena prie 262 Wallace st. ir buvo gerai inomi vietinėj Lietuvių kolonijoj. Velionė, kaip ir jos vyras Juozas, priklausė prie skaitliaus apsiuvestųjų ir gerai susipratusių lietuvių. Lai velionėi buvo lengva si sveitima žemele. B.

Iš NEW HAVEN, CONN. Neseniai čia mirė Jieva Kėdienė. Velionė turėjo širdies ligą ir jau pirm to ketelį sykų turėjo širdies priepuolius, bet jos vyrui Juozui Kėdziui, paprastai pasisekdavo pavojų prasalinti. Paskutiniu sykju ji gavo priepuolį vyrui neesant namie ir tuojaus pasimirė. P. Kėdzius gyvena prie 262 Wallace st. ir buvo gerai inomi vietinėj Lietuvių kolonijoj. Velionė, kaip ir jos vyras Juozas, priklausė prie skaitliaus apsiuvestųjų ir gerai susipratusių lietuvių. Lai velionėi buvo lengva si sveitima žemele. B.

Žinios-Žinėlės.

Vist "Lietuvos" skaitlytojai yra užkrečiami pasidėt žinūnų į šį skrydį tokio'o formoje. Ką ir kaip yra žemiaus tarpinės žinutės. Už visas prisilaikusias žinutes. Redakcija skaitlytojams yra labai dėkinga. Nesidrovėkite, kad ir silpnai rašote. Klekivanas prisistatęs raštėlis Redakcijoje ras rupeštingą atydą ir jel tik galima, bus įdėtas laikraštin. Nevėluokite su žinutėmis. Siųskite jas kuogreičiausiai. Su žinutėmis visuo met reiklia priduoti slun-tėjo vardas, pavardė ir ant-rašas.

Rumford, Me. — Ir vyrų ir moterjė gerokai girtuokliauja. Prie girtuokliavimo, kaip ir paprastai, pasitaiko kartais nedailių darbelių. Nedailu, jeigu policija už nedorus pasielgimus turi gabenti lietuvaiteis — moteris į kalėjimą. Minersville, Pa. — Prie didžiulius rinkimus keli dešetki daugiau apsiuvestųjų lietuvių moterų maršavo kalvėmis, tamsesnės moterjė, sakoma, išpludusios tas, kurios maršavo. — Naujai susitvėrusioji Vyčių kuopa surengė vakarą. Vakaras neturėjo jokio specialio tikslo. Ot, surengė ji savęs užganėdinimui. Detroit, Mich. — Čia randasi daug cigary išdirbėsių. Sakoma, padirbama apie milijoną cigary kasdien. Cigary dirbtuvėse dirba daugiausia merginų — ateivių. Darbas labai nenkensmingas, o uždarbis labai mažas. Ansonia, Conn. — Per vestuvės pp. L. Keznio ir V. Dumšitės svečiai sumanė paukautai kiek nuo karės nukentėjusiems Lietuvoje. Sumetė \$4.00. Lowell, Mass. — Čia pirma lietuvių pora apsiuvedė civiliškai — ėmė civilišką šliubą. Jaunavėdis pasakęs, buk jis geriau surengsiąs prakalbas ir parinksiąs aukų nukentėjusiems Lietuvoje už tuos pinigus, kuriuos jis butų išleides triukšmingoms vestuvėms. East Chicago, Ind. — Atvaziavo iš Kanados P. J. Daubaras ir apsištojo viename viesbutyje. Bemokėdamas viesbutio savininkui už kambary, išsitraukė visus pinigus. Ant rytuojaus jam bėeinant iš valgyklos tuojau priejo prie jo nepažįstamas is eina šale. Jis becidamas rado pinigų pūda. Pribėgęs dar vienas nepažįstamas užsiuolė ant p. Daubaro, buk jis jo pinigus rades. Nepažįstamieji priverė Daubarą išimti savo pinigus. Jam išėmus pinigus, vienas iš pleskių išsitraukė revolverį, o kitas peilį ir atėmė nuo Daubaro \$50. Fitchburg, Mass. — Čia kita kart gavyvo "Laisvės" klubas, bet ilgainiui nariai jį likvidavo, nes jiems atsibode žlubą ilgiau palaikyti. Bedford, Ohio. — Čia gyvena apie 15 lietuvių kooperatyvišką krautuvę. Perei tie neturi jokios organizacijos išėtimai tamstg. "Tulas Žilim" kas čia bandė sutverti SLA. kv.,

bet žmonės užprotestavo, nesa, girdi, tai ne katalikiška. Scranton, Pa. — Kingstono Scenco Mylėtojų draugijos nariai suvaidino "Gėnovaite". Aktoriai savo užduotis atlikė gerai. Publikos mažai susirinko, nes buvo neįgarsinta. New Haven, Conn. — Čia ką tik susitvėrė vietos lietuvių socialistų choras. Dabar mokinas. E. Arlington, Vt. — Arlingtono Lietuvių Lavinimosi Ratelis lapkričio 21 d. surengė diskusijas. Buvo ir prakalbėlių ir pagalios sumesta \$5 nukentėjusiems Lietuvoje. Newark, N. J. — Čia dabar vyčiai užviešpatavo. Jie maną užvest kovą prieš socialistus. Jau, girdi, vieną kart vyčiai užpuolė p. J. Beičiu. Jie, sakoma, palydėję jį namion akmenimis. Mat, Beičius tajį vakarą buves socialistų prakalbose pirmininku. Nashua, N. H. — Čia streikas jau nuo ilgo laiko. Streike lietuviai puikiai laikosi. Keletas streiklaukių dirba, bet jų yra tik keletas, todėl jie negali padirbti daug blėdies streikieriams. Yonkers, N. Y. — Parapijoniis, kiek galima supprasti, nevisai sutinka su kunigu. Vietos socialistų kuopa surengė prakalbas, kurinose nebeapsiejo be triukšmo. Bronx, N. Y. — Lietuvos Sunų ir Dukterų draugija parengusi visą eilę prelekcijų. Prelekcijos prasidės grudžio 8 d.; antra prelekcija grudžio 15 d.; o trečia — grudžio 22 d. Į visas prelekcijas įžanga dykai. Cleveland, Ohio. — DLKV. draugija, po globa Sv. Povylo, surengė maskių dangių. Į balių žmonių atsilankė daug. Maskuotųjų buvo tik ke-liolika. Daugumoje buvo šiaip publika. Indiana Harbor, Ind. — Grudžio 5 d. čia buvo prakalbos. Kalbėtojai buvo kviesiti iš Chicagos. Čia lietuviai nieko neveikia. Ot sau gyvena diena nuo dienos ir tiek. Melrose, Pa. k. III. — Sv. Onos moterų draugija parengė balių. Žmonės čia nekenksmingas, o uždarbis labai mažas. Cicero, Ill. — Jukniaus svet. šv. Grigaliaus giedoriai surengė vakarą. Tapo suvaidinta "Jaunikis" vieno veiksmo farsa. Vakaras neapsiejęs ir be dainų. Peru, Ill. — Čia randasi seminarija ir kolegija prie jos. Mokykloje randasi keletas lietuvių. Jie turi savo organizacijas ir protarpiais laiko susirinkimus. Orchard Lake, Mich. — Lenkų seminarijoje randasi daug lietuvių. Lietuviai seminaristai turi savo organizacijėles. Jie laiko susirinkimus, lavinasi lietuvių kalboje. Roseland, Ill. — Čia randasi daug lietuvių. Jie turi didelę savo bažnyčią. — Tarp lietuvių yra darbščiu, apsiuvestusių ir susipratusių bei pasitūrinčių žmonių. Yra ir tokių dzukelių, kurie nors ir nemoja lenkiškai, bet į vaikus kitaip ir nekalba. Maisto lietuvių, rusų, lenkų ir anglų kalbas kravon. Juokinga, kuomet girdi tokius "paliokus" kalbant. Feeding Hills, Mass. — Čia yra didelės tabaku plantacijos — 320 akrų didžio. Lietuvių esą penkios šeimynos ir to pavieniu. Rockford, Ill. — Čia lietuviai susiorganizavę kooperatyvišką krautuvę. Priei tie neturi jokios organizacijos išėtimai tamstg. "Tulas Žilim" ko doliarų.

bet žmonės užprotestavo, nesa, girdi, tai ne katalikiška. Scranton, Pa. — Kingstono Scenco Mylėtojų draugijos nariai suvaidino "Gėnovaite". Aktoriai savo užduotis atlikė gerai. Publikos mažai susirinko, nes buvo neįgarsinta. New Haven, Conn. — Čia ką tik susitvėrė vietos lietuvių socialistų choras. Dabar mokinas. E. Arlington, Vt. — Arlingtono Lietuvių Lavinimosi Ratelis lapkričio 21 d. surengė diskusijas. Buvo ir prakalbėlių ir pagalios sumesta \$5 nukentėjusiems Lietuvoje. Newark, N. J. — Čia dabar vyčiai užviešpatavo. Jie maną užvest kovą prieš socialistus. Jau, girdi, vieną kart vyčiai užpuolė p. J. Beičiu. Jie, sakoma, palydėję jį namion akmenimis. Mat, Beičius tajį vakarą buves socialistų prakalbose pirmininku. Nashua, N. H. — Čia streikas jau nuo ilgo laiko. Streike lietuviai puikiai laikosi. Keletas streiklaukių dirba, bet jų yra tik keletas, todėl jie negali padirbti daug blėdies streikieriams. Yonkers, N. Y. — Parapijoniis, kiek galima supprasti, nevisai sutinka su kunigu. Vietos socialistų kuopa surengė prakalbas, kurinose nebeapsiejo be triukšmo. Bronx, N. Y. — Lietuvos Sunų ir Dukterų draugija parengusi visą eilę prelekcijų. Prelekcijos prasidės grudžio 8 d.; antra prelekcija grudžio 15 d.; o trečia — grudžio 22 d. Į visas prelekcijas įžanga dykai. Cleveland, Ohio. — DLKV. draugija, po globa Sv. Povylo, surengė maskių dangių. Į balių žmonių atsilankė daug. Maskuotųjų buvo tik ke-liolika. Daugumoje buvo šiaip publika. Indiana Harbor, Ind. — Grudžio 5 d. čia buvo prakalbos. Kalbėtojai buvo kviesiti iš Chicagos. Čia lietuviai nieko neveikia. Ot sau gyvena diena nuo dienos ir tiek. Melrose, Pa. k. III. — Sv. Onos moterų draugija parengė balių. Žmonės čia nekenksmingas, o uždarbis labai mažas. Cicero, Ill. — Jukniaus svet. šv. Grigaliaus giedoriai surengė vakarą. Tapo suvaidinta "Jaunikis" vieno veiksmo farsa. Vakaras neapsiejęs ir be dainų. Peru, Ill. — Čia randasi seminarija ir kolegija prie jos. Mokykloje randasi keletas lietuvių. Jie turi savo organizacijas ir protarpiais laiko susirinkimus. Orchard Lake, Mich. — Lenkų seminarijoje randasi daug lietuvių. Lietuviai seminaristai turi savo organizacijėles. Jie laiko susirinkimus, lavinasi lietuvių kalboje. Roseland, Ill. — Čia randasi daug lietuvių. Jie turi didelę savo bažnyčią. — Tarp lietuvių yra darbščiu, apsiuvestusių ir susipratusių bei pasitūrinčių žmonių. Yra ir tokių dzukelių, kurie nors ir nemoja lenkiškai, bet į vaikus kitaip ir nekalba. Maisto lietuvių, rusų, lenkų ir anglų kalbas kravon. Juokinga, kuomet girdi tokius "paliokus" kalbant. Feeding Hills, Mass. — Čia yra didelės tabaku plantacijos — 320 akrų didžio. Lietuvių esą penkios šeimynos ir to pavieniu. Rockford, Ill. — Čia lietuviai susiorganizavę kooperatyvišką krautuvę. Priei tie neturi jokios organizacijos išėtimai tamstg. "Tulas Žilim" kas čia bandė sutverti SLA. kv.,

bet žmonės užprotestavo, nesa, girdi, tai ne katalikiška. Scranton, Pa. — Kingstono Scenco Mylėtojų draugijos nariai suvaidino "Gėnovaite". Aktoriai savo užduotis atlikė gerai. Publikos mažai susirinko, nes buvo neįgarsinta. New Haven, Conn. — Čia ką tik susitvėrė vietos lietuvių socialistų choras. Dabar mokinas. E. Arlington, Vt. — Arlingtono Lietuvių Lavinimosi Ratelis lapkričio 21 d. surengė diskusijas. Buvo ir prakalbėlių ir pagalios sumesta \$5 nukentėjusiems Lietuvoje. Newark, N. J. — Čia dabar vyčiai užviešpatavo. Jie maną užvest kovą prieš socialistus. Jau, girdi, vieną kart vyčiai užpuolė p. J. Beičiu. Jie, sakoma, palydėję jį namion akmenimis. Mat, Beičius tajį vakarą buves socialistų prakalbose pirmininku. Nashua, N. H. — Čia streikas jau nuo ilgo laiko. Streike lietuviai puikiai laikosi. Keletas streiklaukių dirba, bet jų yra tik keletas, todėl jie negali padirbti daug blėdies streikieriams. Yonkers, N. Y. — Parapijoniis, kiek galima supprasti, nevisai sutinka su kunigu. Vietos socialistų kuopa surengė prakalbas, kurinose nebeapsiejo be triukšmo. Bronx, N. Y. — Lietuvos Sunų ir Dukterų draugija parengusi visą eilę prelekcijų. Prelekcijos prasidės grudžio 8 d.; antra prelekcija grudžio 15 d.; o trečia — grudžio 22 d. Į visas prelekcijas įžanga dykai. Cleveland, Ohio. — DLKV. draugija, po globa Sv. Povylo, surengė maskių dangių. Į balių žmonių atsilankė daug. Maskuotųjų buvo tik ke-liolika. Daugumoje buvo šiaip publika. Indiana Harbor, Ind. — Grudžio 5 d. čia buvo prakalbos. Kalbėtojai buvo kviesiti iš Chicagos. Čia lietuviai nieko neveikia. Ot sau gyvena diena nuo dienos ir tiek. Melrose, Pa. k. III. — Sv. Onos moterų draugija parengė balių. Žmonės čia nekenksmingas, o uždarbis labai mažas. Cicero, Ill. — Jukniaus svet. šv. Grigaliaus giedoriai surengė vakarą. Tapo suvaidinta "Jaunikis" vieno veiksmo farsa. Vakaras neapsiejęs ir be dainų. Peru, Ill. — Čia randasi seminarija ir kolegija prie jos. Mokykloje randasi keletas lietuvių. Jie turi savo organizacijas ir protarpiais laiko susirinkimus. Orchard Lake, Mich. — Lenkų seminarijoje randasi daug lietuvių. Lietuviai seminaristai turi savo organizacijėles. Jie laiko susirinkimus, lavinasi lietuvių kalboje. Roseland, Ill. — Čia randasi daug lietuvių. Jie turi didelę savo bažnyčią. — Tarp lietuvių yra darbščiu, apsiuvestusių ir susipratusių bei pasitūrinčių žmonių. Yra ir tokių dzukelių, kurie nors ir nemoja lenkiškai, bet į vaikus kitaip ir nekalba. Maisto lietuvių, rusų, lenkų ir anglų kalbas kravon. Juokinga, kuomet girdi tokius "paliokus" kalbant. Feeding Hills, Mass. — Čia yra didelės tabaku plantacijos — 320 akrų didžio. Lietuvių esą penkios šeimynos ir to pavieniu. Rockford, Ill. — Čia lietuviai susiorganizavę kooperatyvišką krautuvę. Priei tie neturi jokios organizacijos išėtimai tamstg. "Tulas Žilim" kas čia bandė sutverti SLA. kv.,

bet žmonės užprotestavo, nesa, girdi, tai ne katalikiška. Scranton, Pa. — Kingstono Scenco Mylėtojų draugijos nariai suvaidino "Gėnovaite". Aktoriai savo užduotis atlikė gerai. Publikos mažai susirinko, nes buvo neįgarsinta. New Haven, Conn. — Čia ką tik susitvėrė vietos lietuvių socialistų choras. Dabar mokinas. E. Arlington, Vt. — Arlingtono Lietuvių Lavinimosi Ratelis lapkričio 21 d. surengė diskusijas. Buvo ir prakalbėlių ir pagalios sumesta \$5 nukentėjusiems Lietuvoje. Newark, N. J. — Čia dabar vyčiai užviešpatavo. Jie maną užvest kovą prieš socialistus. Jau, girdi, vieną kart vyčiai užpuolė p. J. Beičiu. Jie, sakoma, palydėję jį namion akmenimis. Mat, Beičius tajį vakarą buves socialistų prakalbose pirmininku. Nashua, N. H. — Čia streikas jau nuo ilgo laiko. Streike lietuviai puikiai laikosi. Keletas streiklaukių dirba, bet jų yra tik keletas, todėl jie negali padirbti daug blėdies streikieriams. Yonkers, N. Y. — Parapijoniis, kiek galima supprasti, nevisai sutinka su kunigu. Vietos socialistų kuopa surengė prakalbas, kurinose nebeapsiejo be triukšmo. Bronx, N. Y. — Lietuvos Sunų ir Dukterų draugija pareng

Viel laikraščiu stundami rankraš- čiai turi būti pažymėti autorius pa- rašu ir adresu. Pasirašantieji pasu- donimais turi paduoti, redakcijos ži- niai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę at- stumti visus laikraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiu rankraščius Redakcija, pareikalavus, gražina auto- riui atgal jo išdomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Muzikai pašvęstas žurnalas. Nuo Naujų metų iš Philadelphiajos žada pradėti eiti naujas laikraščius žurnalas, pašvęstas išimtinai tik muzikai. Ir vardas jo bus "Muzi- ka."

Reikalingumas panašius laikraš- čio paaiskinimas žurnalo prospek- te, kur sakoma:

"Mēs, lietuviai, jau turime šimtus choro, tukstančius muzi- kos mylėtojų, bet neturime to ty- ro šaltinio, kuriame galėtume dailes skoni, pajautimą atgavinti,—susiprinti. Tąja gaivinam- čia ir stiprinamąja žiegu bus lai- kraštis "Muzika."

Kaip iš programos matyti, "Mu- zika" užsibrėžė platų programą. Jame skaitytai ras:

- 1) Pamokinių, kaip reikia muziką suprasti ir kaip ją išreik- šti.
- 2) "Muzikoje" nors ir bus visos muzikos judėjimo sryties atspindys, bet daugiausia bus ra- šoma apie mūsų lietuvišką- ją muziką ir jos apsiareikimus.
- 3) Bus išgudoma muzikos is- torija ir teorija.
- 4) Bus spausdinamos gražiausios lietuvių liaudies dainos su giedimais.
- 5) Daininkas-solistas ras "Muzikoje" dainų vienam balsui prie fortepijans.
- 6) Daininkas-choris- tas ir choro vedėjas kiekvienam "Muzikos" numery- je atras: dviems, trimis ir ketu- riems balsams dainu, o taip pat ras ir didesnių veikalų solistams ir chorams.
- 7) Mylėtojai bažnyti- nės Muzikos atras tipiskų ir gražių bažnytinių giesmių.
- 8) Skambinantioje pianu, ras gražius veikalų pianui.
- 9) Bus spausdinami M. Pe- trausko, St. Simkaus ir kitų lie- tuvių kompozitorių veikalai.
- 10) Tilps paveikslai atsižymė- jusi muzikos srytyje ir geresnių lietuviškų choro.

Bendradarbiauti pasidžėdė vi- si lietuviai muzikai. Arčiausia prie "Muzikos" stovės ir ją re- daguos vienas gabiųjų mūsų muzikų St. Simkus, baigęs Var- šavos Konservatorijos vargonų skyrių ir Petrogrado Konservato- rijos kompozicijos skyrių.

"Muzika" susidės iš 16 puslapių straipsnių žinių ir iš 8 puslapių di- delio formato gaidų. Išleis dės kas- mėnuo. Pirmas numeris pasirodys ateinančio sausio mėnesij. Kaina metams \$3.00, pusmečiui \$1.50; at- skiras numeris 40 centų. Adresas: "Muzika," 3214 Cedar st., Phila- delphia, Pa.

Panašios rusies žurnalas gali būti didėle žiega mūsų kultūriniam gy- venime. Kaip matyti iš programos, jis bus naudingas ne tik muzikams ir dainoriams—specialistams, bet ir kiekvienam muzikos mylėtojiui. O tokių lietuvių netrūksta. Panašius žurnalas turėtų atfrasti kiekvie- nuose namuose, kur tik yra pianas.

Verta palinkėti geros kloties nū- jai pradedamam ir dįdziai naudin- gam darbui.

Karė ir "Viltis." Mēs nesma- prišingi, jeigu ka nors jiesko pinigines paramos kokiam nors laikraščiui. Laikraščiai yra svarbus veiksnys kiekvienos tau- tos gyvenime. Bet buvo laiku, kuomet yra daug svarbesnių rei- kalų. Buva tokiu atsitikimui, kada visi net svarbūs reikalai privalo but tuom tarpu atidėti šalin, o reik imtis už vieny vien- gą—svarbiausįjį.

Toks atsitikimas—tai dabarti- nis bausis Lietuvos dabėjimas. Tai omeny turėdami, mēs buvo- me dikiąi nustebinti, kuomet išgirdome apie kun. Maliausko misiją, kurios tikslu yra rinkti aukas palaikymui ėjusio, Vilniuje laikraščio "Vilties."

je laikraščio gelbėjimą, matyt, skaito svarbesniu dalyku negu visuomenės gelbėjimą. Ji šiaip apie visa tai rašo:

"Nelabai buvo tikėta, kad da- bar kas rinkytų pinigus Lietu- vos katalikiškai laikraščiai pa- remti, kadangi ten šie reika- lingesni-kitiems dalykams; o bet pasirodė, kad kun. Maliauskas pi- nigus renka ištikro tik palaiky- mui laikraščio "Vilties," o ne gelbėjimui nukentusių nuo ka- rės. Philadelphiajioj vienoj per- to kunigo prakalbas žmonės su- aukavo apie \$25.00,—tai pora šimtų daugiau negu surinkta per Simkaus prakalbas.

Dabar ištikro žinoma, kad ku- nigas Maliauskas surinktais čia pinigais rems laikraštį "Vilti," o ne lietuvius nuo karės nukentju- sius.

Kuniga Dr. Maliauska siuntė Amerikon pas lietuvius įjeokto pinigų jau ne Centralis Lietuvių Selpimo Draugijos Komitetas, bet Lietuvos katalikiška visuomenė; taip sako 48 num. "Draugas."

Iš arčiaus Amerikos lietuvių, tik į šį klausimą dirstelėję, ras dyvus...

Kas iš šitos katalikiškos Lie- tuvos visuomenės manymų dar negali dyvytis?

Mēs beveik suprantame, kad vardas Lietuvos katalikiškos vi- suomenės tik taip įveltas. Greičiausiai vardan tos visuome- nės kuniga Daktarą atsuntė pa- pinigauti Amerikon "Vilties" serininkai, o ne kitaip.

Ir, štai kaip žvairai išena pra- kalbos kunigo atstovo, nuo ka- talikiškos visuomenės atsiusto: Jisai gražiai apibriežia Tėvyneje baisybės įvykusias, vargus ir bėdas, alkį ir šaltį ten ant lie- tuvių užgulius, o pinigus renka ne alkanų gelbėjimui, bet laikraščio leidimui.

Zmogui alkanam parodyk šc. ir laikraštį, už kurio griebsis? Griebsis už šc, nes už tą gauna duonos.

Jeigu atstovas išsyk susirinku- siems pasakytų, kad atvažiuo- rinkint pinigų palaikymui "Vil- ties," nedarytų gaudinimų apie lietuvių vargus, pamatytų, kiek pinigų gautų.

Baigdama "Saulė" dar spėja, gal iš surinktų aukų kun. Ma- liauskas "susimisis dalį atiduoti gelbėjimui alkstančių lietuvių."

Dėlei naujo Chicagos arcivy- skupo. Paskyrimas Brooklyno vyskupo-sufragano G. W. Mun- delein Chicagos antvyskupiu už- ima lietuvių laikraščiuose dau- giasia vietos negu paprastai pa- našiuose atsitikimuose buva. Mat naujasai augstas bažnyčios val- didinkas yra ne tik pirmas an- tvyskupis visoj Amerikoje, kuris arčiaus lietuvius pažįsta, bet ir vietinatis Amerikos antvysku- pis, kuris buvo lietuvių parapijos klebonu.

"Zvaigždė," kun. A. Miluko organas, turi ypatingą progą daugias žinių apie tai suteikti, nes kun. A. Milukas buvo dabar- tinio antvyskupio, taip sakant, įpėdiniu: jis anuomet po jo užėmė lietuvišką Anuolų Kara- lienes parapiją Brooklyne.

"Zvaigždės" įžanginiame straip- snyje (num. 49) "rašantis šiuos žodžius" (spėjame—kun. A. M- lukas, nors straipsnis yra be pa- rašo) plačiai pasakoja, kaip jam, kaip lietuviui, buvo smagu apie antvyskupio paskyrimą išgirsti todėl, kad šita žinia buvo surišta su lietuvių vardu. Jis šiaip apie savo prityrimus aprašinėja:

Rašančiam šiuos žodžius te- ko utarninko (lapkričio 30 d.) rvytė buti vienoje amerikiečių redakcijoje, kuri pirmoji su- gebėjo surinkti daugiausiai ži- nių apie Jo Malonybę naują Chicagos Antvyskupį ir įjio jo fotografiją. Kas minuta skambėjo telefonas, lakstė vai- kais su telegramomis nuo di- džiuju dienraščių, laikraščių sąjungų su užklausimais; čia jau už pertvėrimo susiedinėje kanceliarijoje (ofise) merginos ant typewriter'ų tškėjo—sku- binosi atmušti dešimtve e- zempliorių trumpą Jo Malony- bės gyvenimo aprašymą.

Reikia pripažinti, kad Ame- rikos laikraštintinkai labai šir- dingi, nesigali vieni kitiems žinių, tik reikalauti, kad butų paminėta, kas pirma- sis tas naujienas sugavo. Bu- vo daugelis užklausimų per te- lefoną, nuo norinčių antvysku- pio gyvenimą aprašyti, kokio- se parapijose pradėjo savo ku- nigiską darbą naujasai an- tvyskupis ir t.p. Tnt visų tu užklausimų laikraščių redak- toriams giliukingas redaktori- us atsakinėjo: "jis (suprask Antvyskupis) buvo lietuvių parapijos klebonu, paskui kancleriu, paskui pats, tamis- ta, žinai restą (you know the rest). Kokia "lietuviška" pa-

parapija?—buvo užklausimai. Manasis atsakinėjo: "žinai, čia Amerikoje yra apie 500,000 lie- tuvių katalikų, jų tėvnyje da- bar baisi karė siaučia, tie geri žmonės turėjo jau pirm kelio- likos metų bažnyčia netoli Williamsburg tilto. Antvy- skupis Mundelein buvo os pa- rapijos klebonu, paskui paliko Brooklyno vyskupijos kancler- iu."

Smagu man buvo sėdint sve- tingoje Amerikos laikraščio re- dakcijoje klausytis, kaip di- džiasiu Amerikos dienraščių redakcijos buvo taip informuo- jamos su gražiu paminėjimu lietuvių katalikų vardo. Tuom smagiau buvo, jog man teko buti betarpiu Jo Malonybės antvyskupio J. W. Mundelein'o įpėdiniu prie Anuolų Kara- lienes bažnyčios ir jog per ta- ri mėnesių mano pasidarbavi- mo teko pažinti kiltą jo dvasią ir didžias dorybes. Augo širdis, atsimeinant gražias Jo Malony- bės gromatas rašytas, kuriose lyginai kaip ir savo pašneko- se, man pas jį atsilankant arba jam viešint mano globojamoje "Zvaigždės" redakcijoje, jis vi- sada pasirodė didžiausiu lie- tuvių bičiuliu, uolum ju apygnė- nu nuo visokių išnaudotojų ir suvedžiojimų...

Laimingi Chicagos lie- tuviai, gavę tokį Ganytoją, kuris privatinės pašnekoje ir viešose prakalbose nepraleido progos neužkomentavęs savo artimų "lietuvių santikių."

Pavyzdin per Lietuvių Kata- likių Federacijos Kongresą šį rudenį po pamaldų Anuolų Karalienės bažnyčioje, svei- kindamas delegatus ir suėjus- ius ant pamaldų žmonės, Jo Malonybė išreikšė savo džiaug- smą, jog jis vienas Amerikos katalikų hierarchijoje turėjo laimė buti lietuvių klebonu, pažįstas nemaz lietuvių katali- kų asmenikai ir tarp jų tris daugel savo bičiulijų.

Kuomet "Zvaigždės" atstovas, kun. A. Milukas, pasveikino nau- sią antvyskupį, tasai jam pasakė: "Pasveikink Chicagos lietuvius katalikus nuo maņės. Be abejo daugel jų ten rasiu. Smagu man bus juos savo globoje turėti."

Moterių Kalėdinės dovanos Lietuvai. Gerą sumanymą pra- deda vykinti Amerikos lietuvis: Am. L. R. K. Moterijų Sąjungos Centro Valdyba išleido atsisau- kimą "I lietuvis ir lietuviates, kuriame kviečia moteris atsisau- kyti šiuomet nuo kalėdinių pre- zentų, nes "šiam laikke, mēs mo- ters lietuvis, neprivalome nei svajoti apie davinį dovanų tu- rėt tam, atminkeime, kokias Kalė- das turės Lietuva"...

Pinigus, paprastai naudojamus Kalėdų dovanoms, patariama au- kauti susilpimui nuo karės nu- kentėjusijį tam tikrą "Moterių Kalėdinį Fondą," kuris steigiam- prie Tautos Fondo.

Prie tautininkų suvažiavimo. Bostone atsituvo (lapkričio 30 d.) tautininkų, arba kaip juos "Ateti- nis" vadina "vidurinės srio- vės žmonių," susirinkimas, ku- riam, tarp kitų reikalų, nutara- geresniam šios sriovės susitvar- kymui kviesiti suvažiavimą, idant galutinai nustatius tauti- ninkų partijos platformą, priu- cipų programas ir t.t. Pasiulyta susiavuoti apie Naujus Metus Philadelphiajioj.

Susivažiavimas yra butinai rei- kalingas, nes be jo, kaip jau pa- sirodė, sunku yra atlikti pama- tinio organizavimosi darbas Mēs vienok manytume, kad ir laikas ir vieta neparankiai išrinkta. Laikas nuskirta, kaip mums iš- rodo, pertrumpas (nes vos pora savaičių beliko), o vieta Phila- delphioj—Amerikos pakrašty— taip pat ne visiems buty paranki.

Mēs manytum, kad vieta butų daug patogesnė Pittsburgo, o lai- kas butų geresnis—pradžioj bir- želio. Tuomet bus ten SLA. Sei- mas laikytas ir daug daugiau vi- durinės sriovės žmonių galės da- lyvuoti. Taipgi liekma daugiau laiko prisirengimui.

Jau jeigu su tuom laukta dau- giasia metų laiko, tai, berods, galima buty palaukti ir keletas mėnesių ir nors syki atlikti tą svarbų darbą kaip reik.

Čia reik ir vėl pažymėti, kad minėtame susirinkime tautini- kai išreikšė norą, idant visos lie- tuvių sriovės dirbtų šiam laikke išvien.

Nauji svečiai. Laikraščiuose pranešama, kad p. A. Bulota, ža- nstoliai iki lapkričio 1 d. turė- važiavios, o p. J. Vileišis ir p. Zemaite esą jau kelionėj. P-no

Gabrio; atvažiuojo taipgi, ne- trukus laukiamą.

Iš viso to, turėtų ištikro pasi- daryti tikra Lietuvių Tautos Ta- ryba, nes, pridėjus amerikiečius, beveik visų lietuvių sriovės bu- tų atstovaujamas. Jeigu tas įvyktų, tai ir visų kelionių iška- čiai apsimokėtų.

Kuomet vandenį piestoj gru- da... Kuomet mūsų amerikiečiai "diplomatai" ir "politikai" vis dar vandenį piestoj gruda, be- svarstydami, kokią teisę turėjo, Yčas, su pp. Šilingu ir Gabriu, laikyti konferencijas Skandinavi- joj, tų konferencijų darbai jau

Kodel Vokietija Turi Pralošti.

Nors dar tikrai nežinia, kuri pusė ims viršų dabartinėje karėje, bet viršimėtasis antgalvis parodo, jog yra žmonių, kurie tiki, jog teutonai šitą karę vis viena pra- kiš.

Toks manymas šiuom laikku ga- li ne vienam išrodyti gana nava- nas. Juk vokiečiai iki šiam lai- ku beveik visur ėmė viršų, viso- se viešpatijose jie yra užėmę savo priešų plotus; Vokietijos žemė, gali sakyti, yra nepalytėta. Tai kaip galima sakyti, kad Vo- kietija karę prakiš? Ar toks pasakojimas nėra vien tik talki- ninkų humbugas?

Vienok jeigu taip sakoma, tai- tas turbūt nėra tuščias pasaky- mas. Turi buti paduotas ir tula- paaiskinimas.

Talkininkai, žinoma, tokius paaiskinimus ir duoda. Bet jiems negalima labai tikėti, nes jie yra tame užinteresuoti, todėl negali buti bešališki.

Zingeidui vienok, kad viršim- tų nuomonė išreikšia neutralių viešpatijų žinovi.

Zemias, pavyzdžiui, paduosi- me zingeidžiu nuomonę vieno iš rimtesnių kariškų Amerikos ex- pertų, p. F. H. Simonds'o, ku- rio nuomonė iki šiolei paprastai kuone visuomet pasitikrindavo.

Sisai expertas, pasiremdamas tuom, kas atsitiko paskutinias karės metais, priejo prie uo- mės, kad vokiečiai šios karės ne- gali išlošti ir kad laimėtojai ne- gyl gale bus talkininkai.

Savo nuomonę jie remia ne spėjimais, bet skaitlinėmis, ku- rios paprastai buva ištik- miausiu prirodymu. Sulyg jo ap- skaitliavimų, balandžio mėnesij teutonai turės ant visų frontų pusketvirto miliono kariavių ir jiems jau neliks jokių rezervų, kuriomis galima buty papildyti pasidarusias pulkuose spragas, kuomet talkininkai tuom pačiu laiku turės prieš teutonus 5,250,000 kariuomenės ir dar keletą mi- lionų rezervų.

Sisai kritikas, aiškesniam daly- kų perstatymui, atmeta talkini- kų pusę Belgija, Serbija ir fran- cūzų bei anglų kolonijas, o teu- tonų pusėje nepriskaito Bulgar- jos ir Turkijos, nes sulyg jo nu- omėnės jos viena kiti atsveria ir negali turėti jokios įtekmes g- lutiniame nusprendime.

Koku būdu p. Simonds prieina prie tokių išvedimų? Jis visų pirmiausiai apskaitliuoja, kad abelnas skaitlius gyventojų Ru- sijoje, Francuzijoje, Italijoje ir An- glijoj yra daugias, negu du syk- didesnis, negu skaitlius gyventoj- ų Vokietijoj ir Austrijoj. To- liaus, pasiremdamas statistikos žiniomis, jis išveda, kad vieca- dešimta dalis visų gyventojų, pa- prastai yra tinkama kariaviavi- mui. Sulyg to jis ir išveda, kad talkininkai apskaitliu paėmus, tu- ri 27,500,000 tinkamų karių vyrų, kuomet Vokietija su Austrija tu- ri jų tik 11,750,000.

Teutonų Nuostoliai.

Kaip atsiliepti į šias skaitli- nes karė? Pašimsime pirmiausiai Vokietiją.

Prieš kelis mėnesius, francūzų oficialis pranešimas tvirtino, kad tikriejie vokiečių nuostoliai,—tū- tyra skaitlius užmuštų, paimtų belaisvėn ir nēpagydomai sužeis- tų,—išnešavo iki šiolei, aplamai paėmus, po 250,000 kas mėnuo. Jeigu taip, tai per 15 mėnesių ka- rės (iki lapkričio 1 d. 1915 m.) Vokietija nustojo 3,750,000 vyrų ir jai liko dar 3,000,000.

Sulyg Anglijos kariškų ekspertų apskaitliavimų, Vokietijos nu- ostoliai iki lapkričio 1 d. turė- išnešti tris milijonus vyrų. Ši paskutinė skaitlinė pasitikrina ir

pradeda nešti vaisius. Štai rušų lakraštyj Rieč randa- me sekantį telegramą iš Stock- holma, Svedijoj:

"Stockholmas, lapkričio 13 d. Svedų telegrafiskoji agen- tura platina laikraščiuose atsi- saukimą šusitverusio čia lietuvių komiteto, pagelbėjimui nukentė- jusiems (nuo karės) lietuviams. Pinigines aukas priimdinėja čia- nykštis Enskilda Bank."

Vyrai, gruskim ir toliaus van- denį piestoj—apie Yčą ir Gabri, ir kitus! Iš to bus puiki gruce, kuria visą Lietuvą galėsim pri- penėti...

pačių vokiečių nurodymais: Vokiečių oficialis pranešimas padavė, kad pirmas karės metais, per 12 mėnesių, vienos tik ėrusų karalijos nuostoliai išnešė 1,920,000 vyrų. O Prūsų karalija—tai tris ketvirtadaliai visos Vokietijos. Kitos Vokietijos dalis, kaip Saksonijos, Bavarijos ir Wuert- temburgo karalijos, išleidžia sa- vo surašus atskirai. Visą kru- von paėmus, visos Vokietijos nu- ostoliai išnešė 2,400,000 vyrų.

Bet šiuose oficiališkuose vo- kiečių surašuose paduodama tik- tie, kurie yra žuvę ar sužeisti nuo kulkų. O kiek miršta nuo ligų? Teisybė, kad ir ne visi sužeisti- ji yra pilnai netinkami. Tula jų dalis pasveiksta ir vėl sugrįžta į pulkus. Anglų ekspertai apskait- liuoja, kad skaitlius tokių pasvei- kusių kariavių atsveria skaitlių žuvusių nuo ligų ir todėl viršpa- minėtos skaitlinės nuo to neper- simaino.

Toliaus šitos skaitlinės parodo, kad Vokietijos nuostoliai išnešė seštas procentas kas mėnuo. Pa- siremiant šiuo procentu, nesunku apskaitliuoti, kad balandžio 1 d. 1916 metų Vokietija turės ant vi- sų frontų 2,300,000 vyrų, t. y. vienu trečdaliu mažiau, negu ji turėjo pirmas karės metais.

Dabar pašimsime Austriją. Jos nuostoliai pirmas karės metais buvo dideli ir jeigu pasakysim, kad per tą laiką ji nustojo 3,000,000 vyrų, tai šį skaitlinė visai ne- bus perdidelė. Todėl jai lieka dar 2,000,000 vyrų. Jeigu ir to- liaus ji nustos po šeštą nuosimtį, kas mėnuo, tai iki balandžio 1 d. 1916 metų jai liks tik 1,200,000 tinkamų karių vyrų.

Toku būdu Vokietijos ir Aus- trijos jiegos, sykiu sudėtos, atei- nantį pavasarį išneš 3,500,000 kariavių.

Talkininkų Nuostoliai.

Dabar tokį patį būdą apskait- liavimo pritaikinkime prie talki- ninkų.

Francūzija iki šiolei laike nu- olatai mušiu laukuose, apskritai paėmus, apie 2,000,000 kariavių ir iki lapkričio 1 d. jos nuostoliai išnešė 1,800,000 vyrų. Iki balan- dzio 1 d. 1916 m. jai liks tik 1,505,000 vyrų,—be jokių rezervų, iš kurių galima buty papildyti pasidarusias spragas.

Francūzijos padėjimas tokiu būdu ateinantį pavasarį bus blogas. Bet reik nepamiršti, kad ša- les francūzų armijos ant vakarinio fronto bus dar čielas 1,000,000 anglų, nes lapkričio 1 d. šių metų Anglija turėjo nemažias kaip 2,500,000 vyrų, tinkamų karėi. Šita skaitlinė leis anglams užlai- kyti prie fronto nuolatai nema- žias čielo miliono vyrų Francu- zijoj ir 500,000 vyrų Balkanuose, arba namie.

Toku būdu anglo-francūzisko- ji armija balandžio 1 d. 1916 me- tų, kuomet prasidės pavasarinė kampanija, turės nemažiau kaip 2,500,000 vyrų. Tas bus daugiau negu visą vokiečių armiją, kuri iki tam laikui išliks.

Su Rusija dalykai visai kitaip stovi. Jos nuostoliai buvo iki šiolei dideli, bet jie negali ant Rusijos atsiliepti taip skaudžiai, kaip ant kitų viešpatijų. Rusija, turėdama apie 17,000,000 tinkamų karių vyrų, pirmas metais pa- nauodojo apie 5,000,000 vyrų. Jos nuostoliai išnešė, per pirmus ka- rės metus, gal but, apie 3,500,000. Nuo rugpjūčio 1 d. iki lapkričio 1 d. ji nustojo gal but dar apie 750,000 vyrų.

Bet Rusijai yra ne taip sunku surasti kariavių, kaip gauti amu- nicijos ir ginklų.

Todėl ir aišku, kad Rusijos ar- mija, pasitaikius nelaimėi, gali

nupulti žemyn ir sumazėti net iki vienam milionui kariavių, bet ateinantį pavasarį ji turės ant fronto vėl mažiasiai 2,000,000 vyrų. Jos armija karės laikku vi- suomet maž-daug apie tiek išne- ša.

Su Italija yra tas pats. Italija iki šiam laikui pastatė ant karės lauko tik 750,000 vyrų, o kadangi ji turi dar 3,500,000 vyrų rezer- voje, tai viršimėta savo armijos didumą ji gali palaikyti dar per keletą metų. Sudėjus kruvon Rusijos ir Italijos jiegas kruvon, matoma, kad jos balandžio 1 d. 1916 metų turės ant mušio lauko 2,750,000 vyrų ir apart to dar labai dideles rezervas užpakalyje.

Šita jiega gali but pastatyta prieš Austriją, kuri turės tik 1,200,000 vyrų ir be jokių rezervų, lyginai kaip 2,300,000 vokiečių be rezer- vų bus pastatyti prieš 2,550,000 anglo-francūzų, kurie dar turės pusėtinias anglų rezervas.

Toku būdu, visą kruvon su- traukę, apie balandžio 1 d. 1916 metų talkininkai turės ant mušio- lauko 5,250,000 vyrų prieš 3,500,000 teutonų. Apart to Rusija ir Italija turės keletą milionų re- zervose, o Anglija turės apie mi- lioną vyrų rezervoje.

Sulyg šitų skaitliavimų išeina, kad iki balandžio 1 d. Vokietija turės 5,540,000 vyrų, užmuštų, be- laisvėn paimtų ir nepagydomai sužeistų; Austrijos nuostoliai iš- neš 3,800,000; Francūzijos nu- ostoliai sieks 2,450,000; Rusijos— 6,000,000 vyrų; Anglijos—1,250,000 vyrų ir Italijos—750,000 vyrų.

Išvados.

Visi šitie apskaitliavimai, nors cifros gali buti, žinoma, maž-daug paviršutinės, priveda prie vienos neišvengiamos išvados,—kad atei- nantį pavasarį talkininkų armijos savo didumu visai pervirsys, teutonų armijas ir kad talkini- kai, apart to, dar turės rezervų, kuomet teutonai jas jau bus iš- sėmę.

Reik nepamiršti dar ir kito da- lyko. Kariumenė, susidedanti iš paskutinių rezervų, t. y. iš vy- rių pasenusių, arba visai jauniki- lių, negali but geriausia. Talki- ninkų ekspertai yra tos nuomonės, kad tokia kariumenė gali dar gin- diti, bet ji netinka užpildinėti- mams. Todėl jie yra persitikinę, kad pasitraukimas vokiečių iš Lietuvos, Lenkijos ir Belgijos yra neišvengtinias. Ir kaip tik pasirodys, kad vokiečiai pradeda trauktis atgal—tas bus ženklus, kad Vokietija karę visiški pra- kišo.

Didesnė dalis kariškų ekspertų sutinka su tuom, kad karė pasi- baigs tuomet, kada Vokietija iš- eikvos visas savo jiegas ir kad tas laikas ateis apie pradžią atei- nantio rudens, o gal but ir apie pusiauvasarį.

Situos jų pranašavimus patvir- tina dar ir žinios, apie trukumą maisto Vokietijoj.

Ką gi vokiečiai į tai gali pasakyti? Nejaugi jie to nepermato? Be abejonės, jie tai gerai supran- ta, nes visokiuose apskaitliavi- muose jie yra geri specialistai. Bet ar jųs patėmijote, kaip pa- staraisiais laikais ateina iš Vokie- tijos vis dažnesni balsai apie tai- kininkams? Talkininkų ekspertai iš to išveda, kad vokiečiai, pamatę, jog jie iki šiolei niekur nesutrynė- galutinai savo priešų, mato ka- juos laukia ateityje. Gal but, kad šie ekspertai ir neklysta. Vie- nok vokiečiai, kol kas, viršimė- tus apskaitliavimus perstato trau- putį kitokių išvesoj. Jie tikrina, kad Vokietija gali pastatyti armi- ju daug daugiau negu dešimtą dalį visų savo gyventojų. Jie tik- rina, kad jie gali pas save rasti mažiasiai 9,000,000 tinkamų ka- rėi vyrų.

I tokį vokiškų ekspertų tvirtini- mą, Simonds atsako sekančiai:

Gerai. Tegul bus, kad Vo- kietija gali surasti pas save ir 9,000,000 tinkamų karių vyrų. Bet į šitą skaitlinę ineina tie vy- rai, kurie turi dirbti amunicijos, ir ginklų dirbtuvėse, prie geleži- nelių ir ktokly užsiėmimų, kurių negalima pertraukti, jeigu vieš- patija nori, kad jos armija galėtų gyvuoti ir veikti. Jeigu mēs pri- pažysime, kad Vokietija gali pa- statyti karėn daugias negu de- šimtą dalį savo gyventojų, tū- mēs turime pripažinti, kad talki-

ninkai taip pat gali daugias pa- statyti. Taigi tas nedaro skir- tumo. Nuo to tik laikas gali pa- siūlygti, bet galutinai paseknė nepersimainys, nes ji yra neiš- vengiamą.

Todėl jeigu Vokietijai nepasi- seks padaryti taikos—ir tai grei- tu laiku,—tai ji neišvengiamai turės but sumusta vien tik to- dėl, kad gale jos jiegos greičias išsiems negu talkin- kų jiegos.

Belaisvių Balsai.

Iš Holzminden lagerio, Vokie- tijoj, M. Petrauskas rašo savo draugui Juozapaciui sekančiai:

"Tilžeje gyvenome kazarmėse. Ragnyte—buvsiamie kalėjime, o čia medinėse budavonėse. Mo- teris atskiria nuo vyrų. Gyve- nam už miesto, bet yra ir čia krautuvelės, kur parduodama val- gius. Čia yra (šitų vietoj cen- zorius ištrynė skaitlinę) belais- vių, francūzų, anglų, belgų ir rušų. Yra daugias 25 kunigu- francūzų."

Kitas lietuvis, Kajetonas Bič- kus, rašo iš ten pat sekančiai: "Praneškite mano sumams, ka- l as su motina gyvename Holzminden'e. Jeigu jie gali, tegul pri- siunčia kokį doliarį. Visi mēs iš kaimo Sauginių (iš Kauno gub. Šiaulių apielinkės) gyvename čia viename barake: Jokubaitis Pe- tras ir Juozas, Petrusas, Dovydai- tis, Petrauskas Kazys ir Antanas, Lankus Juozas ir Kryžius, taipgi Daunoris ir Orvydas. Žmonos gyvena atskiruose barakuose."

Gerbamasis Tamista! Praneš- kite mūsų sunai Antanui, kad mēs dar gyvi. Tiktai tėvas truputį sirgulinuoja koja ir ji tuom laiku paėmė lazaretan. Mūsų Jonas tarnauja Prūsijoj, jo adresą pa- mėtėm. Jis gal jums rašė.

VĒLIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbon vertė A. Jakunas. (Tąsa.)

Sekantį rytą aš galiu pirmu kartu apžiūrėti didžiulį Apversto Taurės urvą. Niekas nesistengia sutrukdyti mane.

Kokią naktį aš praleidau! Kokių keistų reginių aš mačiau! Kaip nekentrai aš laukiau ryto! Mane nuvedė į Urvinų kambarėlį, kuris stovėjo šimtą žingsnių nuo ežero kranto, kame povandeninis laivas sustojęs. Kambarėlis dviliks pėdų ilgio ir desimties pėdų pločio, buvo apšviestas įkaininamą liampą ir aprūpintas incinamomis durimis, kurios užsidarė paskui mane.

Aš nesistebiu, kad elektrika yra vartojama urvo vidui apšviesti, nes jinai vartojama taipogi povandeniniame laive. Kur jinai yra gaminama? Iš kur jinai ateina? Ar kur nors šiame plačiame urve yra įtaisyta dirbtuvė su mašinomis, dynamo-mašinomis ir akumulatoriais?

Mano kambarėlis yra aprūpintas stalu, ant kurio stovi valgių, lovos aptaisų pūdu, pintine kede, prausiamomis prietaisomis, klozetu su baltiniais ir įvairiais drabužiais. Stalo stalčiuje aš randu popieros, juodylos ir plunksnų.

Mano pietūs susideda iš šviežios žuvies, prezeruotos mėsos, puikios rūšies duonos, alaus ir degtinės; tačiau aš esmiu taip sujudęs, kad vargu paliečiu valgi. Vienok aš jaučiu, kad aš turėčiau pasistrinti ir atgauti savo protą ramumą. Aš turiu išristi iš išrišiu paslaptį, apgaubiančią burelį vyrų, besislepiančių šios salos gelmėse.

Tai yra Apversta Taurė, po kurios paviršium įsitaikė sau buveinę grafas d'Artigas! Šisai urvas, apie kurį niekas nei nenumano, yra jojo namais, kuomet jis neaplaukioja "Eboje" Senojo ar Naujojo Svieto pakraščiais. Šisai urvas yra nežinoma slapyvietė, kurią jisai atrado ir į kurią galima įsigauti povandeniniu įėjimu dvilika ar penkiolika pėdų žemiaus jūri vandens paviršiaus.

Kodėl grafas d'Artigas ryšius su pasauliu? Kodėl buvo jojo praeitis? Jeigu, kaip tai aš numanau, jojo vardas "d'Artigas" ir grafo titulas yra netikri, tai kame yra to slėpimo priežastis? Ar jisai liko iš žmonių draugijos išmestas, jeigu jisai pasirinko šią vietą iš visų kitų? Ar aš kartais nesmiu valdžioje piktadario, kurisai nori apsisaugoti už savo prasižengimus ir lauzyti įstatus, slėpdamasis šiame nerastiname urve? Aš turiu teisę manyti apie šį svetintauti bylą ir aš ta teise naudojuosi.

Tuomet klausimas, kuriam aš niekuomet negalėjau rasti užganėdinančio atsakymo, dar kartą išvirsta mano omenim. Kodėl Tamas Rochas buvo išvogtas iš "Sveikatos Namų" būdu, kurisai jau yra pilnai aprašytas? Ar grafas d'Artigas tikisi išgauti jojo fulguratoriaus paslaptį, turėdamas omenyje to fulguratoriaus sunaudojimą Apversta Taurėi apginti, jei šioji kuomet nors būtų atrasta?

Vargu. Butų užtektinai lengva badu numarinti gautą Apverstoje Taurėje, nelidžiant povandeniam laivui pristatyti maisto jos noriams. Iš kitos pusės, laivui pristatyti maisto jos noriams. Iš kitos pusės, apgulantis linijas, ir jei pasisektų, tai jie ją pažintų kiekvienoje prielaukoje. Tada, kokią naudą galėtų turėti grafas d'Artigas iš Tamo Rocho išradimo? Ištikrųjų aš negaliu to suprasti!

Apie septyniolikos valandose išryto aš išsoku iš lovos. Jeigu aš ir esmiu nelaisviu šiame urve, tai aš bent nesmiu belaisviu, uždarytu savo kambarėlyje. Kuomet aš paimu duris už rankenos ir pastumiu jas, tai jos atsidarė, ir aš išeinu laukan.

Trisdesimts mastų į priešakį nuo manęs yra akmeninė lyguma, sudaranti savo rūšies antkrantį, kuris tęsiasi į dešinę ir į kairę. Keletas "Ebos" jurininkų dirba prie perkraustymo pūdu iš vidaus povandeninio laivo, kuris guli šale mažo akmeninio tilto. Kitoje pusėje yra sandėliai, pilni visokių valgių, prekinių pūdu, bakų, vyno, alaus ir spirito, ir įvairių pūdu, turinčių ant savęs žymes, kurios rodo, kad jie atėjo iš viso pasaulio dalių. Galima būtų manyti, kad čia sukrauta prekės puspakio laivų.

Truputį toliau yra didelis medis triobėsis, kurio tikslas yra aiškiai suprantamas. Nuo stulpo, kuris yra jo viršuje, eina tinklas storių vario vielų, kurios suteikia elektriką galingsoms liampoms, kabantioms nuo urvo stogo, ir mažoms įkaininamoms liampoms, kurios yra kiekvienam Avilio kambarėlyje. Didelis skaitlius liampų įtaisyta taipogi tarp akmeninių pilorių ir apšviečia protarpus iki pat jųjų galai.

— Ar man bus leista vaikštinėti visur, kur tiklatai aš norėsiu?—pasiklausiu aš savęs. Aš tikiuosi. Aš nematau jokios priežasties, dėlėi kurios grafas d'Artigas man to neleisti, nes aš negaliu neuiti toliaus negu šios keistos vespajios sienos. Aš stačiau klausimą, ar, apat tunelio, yra koksi nors išėjimas, ir kaip aš galėčiau persigauti per jį?

— NESUPRANTAMŲ ŽODŽŲ ŽODYNELIS APYSAKAI "VĒLIAVOS AKYVAIZDOJE."

Dynamo-mašinos—Mašinos elektrk gaminti. Akumulatorius—Prietaisas, kurioje elektrka surenkama ir iš kurios paskui sulys reikalaujama. Vulkanas—Ugnikalnis; kalnas per kurį apšvieškia požeminų jėgų veikimas. Krateris—Vulkanos skylė, per kurią išeina dūmai, liepsna, garai ir t.t. Lyga—Tris angliškos mylios (ang. mylia—apie 1½ verst). Architektūra—Namu, triobėsių statymo mokslas. Architektūrinis—Paėina nuo žodžio "architektūra." Regulariškumas—Lygumas. Laguna—Negilias vandens plotas, sujungtas su jūrems, upe ir t.t. Rusis—Sklepas, beisntas. Tunelis—Paillgas praėjimas žemėje. Viena—Dratas. Malajus—Salos prie Azijos pietryčių. Malajiškos rašės—Tautybės, veislės žmonų, gyvenančių ant Malajaus ir aplinkinių salų. Pacifikas—Didžiausias ant žemės vandenynas, esąs tarp Amerikos, Azijos ir Australijos. Levantas—Vardas, kuriuom vadinama sąjūs, esančios prie rytinės Viduržemio jūrų dalies, kaip tai: Turkija, Egiptas, Sirija, Greqkja lyg.t.t. Levantinietis—Levanto gyventojas.

(Toliaus bus)

urvų negu Apversta Taurė, ir urvai Han-sur-Lesse Belgijoje ir Mammoth Caves valstijoje Kentucky yra didesni. Pastarieji Kentucky urvai turi nemažiau kaip du šimtu ir dvidešimts šesis bokštus, septynias upes aštuonis vandenpuolius, dvidešimts du nežinomo gilumo šaltiniu ir milžinišką ežerą, kuris tęsiasi virš šesiu ar septynių lygų ir kurio rubežių tyrinėtojai niekuomet nepasiekė.

Aš žinau šiuos Kentucky urvus, kadangi juos aplankiau, kaip tai yra padarė daugelis tukstančių kitų keliauninkų. Svarbiausis šių urvų gali būti panaudotas palyginimui su Apversta Taurė. Kentucky urvo stogas, kaip ir Apversto Taurės, yra palaikomas įvairaus ilgumo piloriais, kurie daro jį panašiu į gotišką katedrą su viduraisiais ir praėjimais, nors jisai neturi architektūrinio bažnyčios regulariškumo. Vienintelis skirtumas yra tame, kad Kentucky urvų stogas yra susivėręs keturių šimtų pėdų augstumu, tuom tarpu kaip Apversta Taurė yra neaugstesnė dviejų šimtų ir dvidešimties pėdų toje vietoje, kur yra apvalioji skylė, per kurią dūmai ir liepsnos eina.

Kitą ypatybę, ir tai labai svarbi, kuri reikalinga nurodyti, yra tame, kad į daugumą urvų, augščiau minėtų, inėjimas yra lengvas, ir todėl tie urvai turėjo būti ankščiau ar vėliaus atrasti, tuom tarpu kaip su Apversta Taurė yra visai kitaip. Nors jinai ant žemlapio yra pažymėta kaip sala, sudaranti Bernudų daly, tačiau kaip galejo kas nors įsivaizdinti, kad jinai yra tūčia viduryje, kad akmenuoti kio šonai yra tikrai sienomis milžiniškam urvui? Kad atradus tą urvą, reikalinga būtų įsigauti jo vidurį, o kad tai padarius, reikalinga būtų toksai povandeninis laivas, kokį turi grafas d'Artigas.

Sulyg mano nuomonės, grafas d'Artigas turėjo visai išnetyti atrasti šį tunelį, su kurio pagalba galima buvo įsteigti šią Apversto Taurės koloniją.

Dabar aš atkreipi savo atydą į ežerą ir pastebiu, kad jisai yra labai mažas, turį aplink nedaugiau kaip keturis šimtus mastų. Jisai, teisybė sakant, yra liguna, kurios akmenuoti kraštai yra visai statūs. Jisai yra užtektinai platus, kad jame galėtų veikti povandeninis laivas, ir turi taipogi užtektinai vandens, nes jis gal' yra vieno šimto ir dvidešimties pėdų gilumo.

Eidamas toliaus, aš pastebiu šiaurinėje lagunos pusėje šios kolonijos gyventojų buveimes. Šioji urvo dalis, kuri yra žinoma kaip "Avilys", pilnai užsitamauja to vardo, nes jinai yra pilna mažų kambarėlių, kurie iškasti kalkakmenyje ir kuriuose šios žmogiškos bitės—o, rasi, jie turėtų būti pavadinoti vapsomis—gyvena.

Urvo išvaizda rytuose yra visai kitoniska. Čia apie keturi šimtai įvairios išvaizdos pilorių kyla prie urvo stogo ir sudaro tikrą akmeninių medžių giria, per kurią takais galima prieti prie urvo krašto.

Suskaitęs kambarėlius Avilyje, aš apskaitliuoju, kad grafas d'Artigas privalo turėti nuo aštuoniolikos šimts iki šimtu sandraugų.

Mano akimis beskrajojant, aš patėmiu, kad grafas d'Artigas stovi priešakyje vieno kambarėlių, kuris yra skirtas nuo visų kitų, ir kad jisai kalbasi su inžinierium Serko ir su kapitonu Spade. Nepoigiam jie nuėina išilgai tilto, šale kurio yra pririštas povandeninis laivas.

Tuzinas vyrų ima prekes iš povandeninio laivo ir pergabena jas valtimis prie kito kranto, kur akmenyse iškasta dideli rusiai, sudarantys gaujus sandėlius. Tunelio skylės negalima matyti lagunos vandenyje, ir aš atsimenu, kad kuomet aš buvau atbabemasas į čia, tai povandeninis laivas, inėdamas tunelį, nusileido kelias pėdas po vandeniu. Tada šiuom atžvilgiu Apversta Taurė nepanašai į kitus žinomus urvus, kurių inėjimas yra visuomet atdaras, net ir laike vandens pakilimo. Gali būti, kad yra kitas kelias susiėsti su išlaikiniu pasauliu, ir tai aš turėsiu sužinoti.

Sala pilnai užsitamauja savo vardo. Jinai ištikrųjų yra milžiniška taurė, apversta į viršų ne tiklatai išlaikine savo išvaizda, bet taipogi ir iš vidaus, nors žmonės apie tai nežino.

Aš jau pastebėjau, kad Avilys guli šiaurinėje lagunos dalyje, tai yra į kairę nuo inėjančio tunelio. Kitoje pusėje yra sandėliai, pilni visokių valgių, prekinių pūdu, bakų, vyno, alaus ir spirito, ir įvairių pūdu, turinčių ant savęs žymes, kurios rodo, kad jie atėjo iš viso pasaulio dalių. Galima būtų manyti, kad čia sukrauta prekės puspakio laivų.

Truputį toliau yra didelis medis triobėsis, kurio tikslas yra aiškiai suprantamas. Nuo stulpo, kuris yra jo viršuje, eina tinklas storių vario vielų, kurios suteikia elektriką galingsoms liampoms, kabantioms nuo urvo stogo, ir mažoms įkaininamoms liampoms, kurios yra kiekvienam Avilio kambarėlyje. Didelis skaitlius liampų įtaisyta taipogi tarp akmeninių pilorių ir apšviečia protarpus iki pat jųjų galai.

— Ar man bus leista vaikštinėti visur, kur tiklatai aš norėsiu?—pasiklausiu aš savęs. Aš tikiuosi. Aš nematau jokios priežasties, dėlėi kurios grafas d'Artigas man to neleisti, nes aš negaliu neuiti toliaus negu šios keistos vespajios sienos. Aš stačiau klausimą, ar, apat tunelio, yra koksi nors išėjimas, ir kaip aš galėčiau persigauti per jį?

— NESUPRANTAMŲ ŽODŽŲ ŽODYNELIS APYSAKAI "VĒLIAVOS AKYVAIZDOJE."

Dynamo-mašinos—Mašinos elektrk gaminti. Akumulatorius—Prietaisas, kurioje elektrka surenkama ir iš kurios paskui sulys reikalaujama. Vulkanas—Ugnikalnis; kalnas per kurį apšvieškia požeminų jėgų veikimas. Krateris—Vulkanos skylė, per kurią išeina dūmai, liepsna, garai ir t.t. Lyga—Tris angliškos mylios (ang. mylia—apie 1½ verst). Architektūra—Namu, triobėsių statymo mokslas. Architektūrinis—Paėina nuo žodžio "architektūra." Regulariškumas—Lygumas. Laguna—Negilias vandens plotas, sujungtas su jūrems, upe ir t.t. Rusis—Sklepas, beisntas. Tunelis—Paillgas praėjimas žemėje. Viena—Dratas. Malajus—Salos prie Azijos pietryčių. Malajiškos rašės—Tautybės, veislės žmonų, gyvenančių ant Malajaus ir aplinkinių salų. Pacifikas—Didžiausias ant žemės vandenynas, esąs tarp Amerikos, Azijos ir Australijos. Levantas—Vardas, kuriuom vadinama sąjūs, esančios prie rytinės Viduržemio jūrų dalies, kaip tai: Turkija, Egiptas, Sirija, Greqkja lyg.t.t. Levantinietis—Levanto gyventojas.

sauo Alkanus Lenkus.

Laikraštis "Ruskoje Slovo" praneša apie finansės, kurios pastaraisiais laikais Kilo Lenkijoje dėlei besiplatijančio tenai bado.

Laikraštį gana smulkiai aprašinėjama apie paskūtinės riaušės, kilusias Novo-Aleksandrijoje.

Novo-Aleksandrijos garnizono komendantu, kaip rašo šis laikraštis, buvo senas austrų generolas Podgoronski. Jis paėina iš lenkų ir yra minkštos širdis žmogus, todėl jis netrukus ir igi jo simpatiją pas vietinius gyventojus, kurie dažnai prie jo kreipdavosi su visokiais reikalais. Dažniausiai jie prašydavo, kad jis patarpinkautų tarp gyventojų ir pulkininko Wartfeld, kuris yra žiaurus kariškas gubernatorius, vokiečys.

Kuomet vietos gyventojams pradėjo vis labiau trukti maisto, žmonių atstovai kreipėsi prie Wartfeld, prašydami, kad jis bent ką nors pradėtų daryti bado prašalinimui.

Wartfeld'as neatkreipdavo jokios atydos į žmonių nusiskundimus ir išbadėję žmonės netrukus pradėjo lauzyti magazinus, kuriuose sukrauta maistas.

Netolimuose nuo Novo-Aleksandrijos kaimuose Kuron ir Golab gyventojai pradėjo užplūdnėti net ant kariškų krautuvų, iš kurių paėmė viską, ką tik rado.

Generolas Podgoronski nusiuėrė kareivius, kad tas riaušes numalšintų. Vienok paliepė kareiviams, kad nešaudytų, nebent tik jeigu jau neatbutinai reikėtų. Aėiu šiam išmintingam pasielgimui riaušes numalšinti ir tvarką įvesta be kraujo praliejimo: kariūnėnai neprisiejo šautuvų naudoti.

Vienok badas pradėjo vis labiau siausti ir po kelių dienų žmonės vėl pradėjo riaušes kelti. Gubernatorius Wartfeld paliepė, kad kariūnėnai vėl numalšintų buntą, bet gen. Podgoronski, sužinojęs apie dalykų stovį, atsisaikė išsiūti kariūnėnai. Vieton to jis nusiuėrė Wartfeld'ui pranešimą, kad su duona geriaus galima būtų numalšinti riaušes neėgu su ginklu.

Tuomet įsiūtęs Wartfeld'as užgriebė 15 kareivių ir su jais nuvyko į kaimą Golab, kur kareiviai sausadė ir suėdė apie 20 žmonių.

Gen. Podgoronski, sužinojęs apie Wartfeldo pasielgimą nuvyko į minėtą kaimą su visu pulku kareivių ir suareštavo Wartfeld'ą ir jo palydovus. Kariūnėnai pasidarė plyšimas į dvi dalis. Dvi rotos pėstininkų perėjo Wartfeld'o pusėn ir atsiskakė pildyti gen. Podgoronskio paliepimus. Likusioji pulko dalis pasilikė ištikima generolui. Novo-Aleksandrijos miesto gatvėse atsitiko susirėmimas tarp šitų dviejų kariūnių. Žuvo dvidešimt ir iš vieunos, ir iš kitos pusės.

Gen. Podgoronski po to tapo prasalintas nuo valdžios, o jo vieton pasiūsta gen. Wolf'ą, kuris yra ir kariškų gubernatorių ir garnizono komendantu. Jis savo šeimyninkavimą pradėjo nuo to, kad suareštavo 30 žymesnių miesto piliečių ir apreiškė, jog kaip tik pasirodys tarp žmonių riaušiu ženkla, tai minėti 30 piliečių tuojaus bus sušaudyti.

Gen. Podgoronski po to tapo prasalintas nuo valdžios, o jo vieton pasiūsta gen. Wolf'ą, kuris yra ir kariškų gubernatorių ir garnizono komendantu. Jis savo šeimyninkavimą pradėjo nuo to, kad suareštavo 30 žymesnių miesto piliečių ir apreiškė, jog kaip tik pasirodys tarp žmonių riaušiu ženkla, tai minėti 30 piliečių tuojaus bus sušaudyti.

Kadangi lakštai laiškas rašyti yra visai mažo formato, tai nei ant jų daug neprirašysi.

Peililai ir Kumščiai.

Lietuviai, rods, iš prigimimo turi ramų, nuolaidų būdą. Rods, jie nenori niekam nieko, blogo daryti, jei tik jiems niekas, taip sakant, kelio nepastoja.

Vienok kiekviena taisyklė turi ir savo išėmimus. Teisybė, yra lietuvių, kurie pasižymi savo lėtumu, bet yra ir tokių, kurie, tiesiog pasakius, pasižymi savo žiaurumu, nesąžiningumu ir net begėdiškumu.

"Lietuvoje" tilpo korespondencijos iš Cleveland, Ohio, Detroit, Mich. ir Sioux-City, Iowa, kame korespondentai aprašė bausius lietuvių muėkij darbus. Pavyzdžiui, Clevelande du broliai tapo peiliais supiaustyti, Sioux City išmėšė žmogui keturis dantis ir sulaužė koją bei ranką vien tik už tai, kad tas žmogus buvo kalvinas.

Žmogus yra tai toks sutverimas, kuris gali logiškai protauti. Jis visuomet stengiasi savo protą vartoti, vieton kumščio. Taigi ar yra išrokavimas, kuomet nuskria-

stasis kelia kumštį prieš nuskriaudėją?

Mės šiandien teisybės jėskome ne tokiu būdu. Jeigu teisybės negalima surasti be teismo tarpininkystės, tai galima kreiptis teisman kur teisybė visuomet surandame. Jeigu kas nors ką ten žėdžia žodžiu arba pasielgimu, už tokį žėdinią visuomet galima surasti teisybę ir be kumščio arba peilio pagelbos. Tiklatai buliai jėsko "teisybės ragais, o šunes—dantimis, žmonės, kaip minėta, jėsko jos kitių—žmoniškų, o ne gyvuliškų būdu.

Bet yra matomai, tokių lietuvių, kurie savąjį atsimoka už jiems ne vadarytą skriaudą. Jie užpuolia neva savo priešą ir suterioja jį taip, kad tas žmogus praranda visą savo sveikatą ant viso savo gyvenimo.

Toks kerštas nėra žmogiškas. Tai yra liekana, užsilikusi dar nuo laukinių žmonių. Tie laukiniai žmonės, stengdavosi taip "pamyluoti" savo priešą, kad arba jis tuojau galą gaudavo, arba jei ir gyvendavo, tai menkas budavo jo gyvenimas. Kai-kurie lietuviai, su peiliais užplūdami ant niekam niekuo nekalto žmogaus elgesia daug prasčiau, negu tie nemokyti laukiniai žmonės. Juk toki muėkiois taip kaip ir kiti lietuviai, yra krikščionys, gyvena 20-me amžiuje.

Bet savo darbais jie pasirodo visai nekrikščioniškai ir ne 20-to amžiaus gyventojais, bet puslankiniais žmonėmis. Ypatingai tas bus tiesa, kuomet atsiminsime Sioux City atsitikimą. Čia lietuviai, kiek galima suprasti, taip bėjusiai suteriojo žmogų vien tik už tai, kad jis buvo ne katalikas, bet kalvinas. Jis buvo krikščionis, tik ne toks, kaip užpuolikai. Kur yra tu žmonių protas? Ar jie nežino, kad kudiškas, atėidamas į šį pasaulį jau kartu, gali sakyti, atėidėsi ir savo tėvų tikybą. Kokios tikybės yra tėvai, tokios ir kudiškas.

Kiekvienam tikrai tikinčiamis yra brangi jo tikybą: katalikai—katalikų, o kalvinai—kalvinų tikybą. Jeigu pats nori, kad tavęs neuzgauliotų, neuzgauliok nei pats kito. Išmok pagerbti kito persitikrinimus, jeigu nori, kad kas tavo persitikrinimus, gerbtų.

Palikite šalį pelius ir kumščius. Tai barbariškuo ženkla. Peilis tinka plėšikams, o fiziska spēka—gyvuliams, bet ne žmonėms.

Pasipiktinęs.

Ir Ant Laiškų "Badas."

Iš belaisvių lietuvių laiškų, kurie ateina čia iš Vokietijos, matyti, kad belaisviams prisieina pusėtinai "pasnikauti", nes maisto jiems duodama labai mažai, ir tas, kurį duoda, yra blogas.

Vienok netikėtum, kad ne tik ant valgio, bet ir ant laiškų, belaisviams yra uždėtas "pasnikas". Mums atėjo nuo vieno belaisvio laiškas, parašytas ant tam tikros popieros, kurią liepama belaisviams kareiviams vartoti, rašant laiškus.

Virsuje šito lakšto atspausdinta rusų kalboje toks vokiečių valdžios uždraudimas: "Karės belaisviams pavelta rašyti ir gauti kas savaitė vieną atvirutę, o apat to kiekvieną mėnesį du laišku, parašytus didėlimis raidėmis.

Kadangi lakštai laiškas rašyti yra visai mažo formato, tai nei ant jų daug neprirašysi.

Iš Chicago's SLA. Apskriėio Suvažiavimo. (Protokolas.)

Treėias metinis SLA. 2-jo Apskriėio suvažiavimas įvyko lapkriėio 28 d. 1915 m. Auėros svet. 3001 So. Halsted st., Chicago, Ill.

I SESIJA.

Susirinkus SLA. 2-jo Apskriėio delegatams, pirmininko padėj. p. J. Janulevičia, atidarė Seimą II valtyrie, paaiėkindamas šio Seimo reikalus. Kol mandatų komisija užbaigė tvarkyti mandatų, kvieėia advokatą F. P. Bradchulį pakalbėti.

Šisai trumpai ir aiėkiai atkreipia delegatų domą į tai, ką reikiėia šio Suvažiavimas ir kokią naudą atėityje gali turėti kuopos, prie šio apskriėio priklausanėios. Antru kalbėtoju buvo Dr. A. L. Graėičius.

Jisai pataria, kad apskritys, turėdamas izde pinigų, paskirtų apskriėio valdybai atlyginimą, nes tuomet geriaus būtų nuo tokios valdybos reikalauti atlikimo darbu.

Sutvarkius mandatus, pasirodė kad sekianėios SLA. kuopos prisiuntė savo atstovus:—36, 74, 109, 122, 129, 139, 123, 189, 194, 208 ir 242 kuopa.

Perskaėius delegatus, seka rinkimas Seimo prezidium (vedėjų) Dr. A. L. Graėičius didžiama balsų lieka išrinktas Seimo vedėju, J. Januleviėia—jo pagalbininkas.

Protokolų raėtininku lieka išrinktas P. Šimaitis, o O. Freiginas—marėalka.

J. Kriukas ir K. Kairis išrinkta kuopų inėsinų sutvarkymo komisija.

Perskaėius pereito seimo protokolą ir išklaėsius raportų senos valdybos, sesija uėsidarė.

II SESIJA.

2-roji sesija atidaryta 2:30 po piet. Perskaėius delegatų vardus, pradėta skaėyti kuopų inėsimai. Paduotas pirmas klausimas, delegatų svarstymu: 1) Kaip padauginti prieglaudos namo fondų ir kaip greėčiau namų pastaėius?—Po ilėgus apsvarstymo prieėta prie sekianėių nutarimų:

a) Kad kiekviena kuopa nors sykį į metus parengtų tam tyėia vakarą ir to vakaro penlą atiduotų Priegl. namo fondam.

b) Kad kuopos taptų agentais pardavime tų knygų, kurios paaaukautos Priegl. Namu naudai, kiek galint pasistengti kuodaugiasiai tų knygų išparduoti.

c) Kad 2-ras Apskritis vardan visų kuopų padarytų balių ar fėrus. (Pavesta atlikti tai 2-rojo Apskr. valdybai).

d) Kad ateinanėiuose seimuose rekomenduoti idant Prieglaudos Namu komisija būtų pilnai igaliota surasti gabų agitatorių, kurios vaziuotų iš kolonijos kolonijoms su paskaita ir rinktų aukas Prieglaudos Namui—zinoma po kontrole kuopų ir komisijos. Agitatorius už tai gautų atlyginimą—tam tikrą nuosimtį).

e) Kad ateinantis Seimas galutinai Prieglaudos Namu statymo klausimą išriėtu.

2. Inėstas klausimas, kad "Tėvynės" redaktorius netalpintų korespondencijų ar laiėkų, kame uėgauliojama SLA. ir TMD.—Vienbalsiai priimtas ir išneėta rezolucija, papeikianti pasielgimą gerb. prezidento SLA. P. J. Živatkausko, kuris drėso vieėai bėpamato iėžisti vienintelę apėvietos organizaciją—Tėvynės Mylėtojų Draugiją.

3. Kad "Tėvynė", talpindama bertainines atėkaitas padidintų savo numerį iki 10 puslapių ir tuom suteiktų daugias vietos bėgantiems reikalams.—Inėsimas vienbalsiai taėpo priimtas.

4. Kad duoti "Tėvynės" administracijai patarimą, nusisamdinti už tam tikrą nuosimtį agentą apskelbimams rinkti.—Vienbalsiai priimtas.

5) Inėsimas: melsti SLA. Centro Valdybos busimajį Seimą paskirti į pabaigą birzelio mėnesio, nes tame laike parduoda ekskursinijai geleėinkelį tiklatai (daug pigesni). Inėsimas priimtas vienbalsiai.

6) Duota inėsimas, kad Centro Daktaras būtų netik peržiūrėjimui aplikacijų įstojanėių narių, bet kad šiti yra visai mažo formato, tai nei ant jų daug neprirašysi.

pelno nuo idėto kapitalo, o Chicagoje nuo tiek idėto kapitalo galima būtų turėti bent 10% pelno; SLA. Centras su savo namais Chicagoje būtų ne tik psekmingesnis savo veikime, bet taptų ir svarbiu kultūros žydiniu lietuvių gyvenime. Dėlei šitų ir daugelio kitų priežasėių SLA. 2-rasis Apskritis pageidauj, kad SLA. Centras būtų perkeltas Chicago, ir pataria kuopoms inėsti tų klausimą apsvarstymui ateinanėiam SLA. Seimui.

II. 2-rojo Apskriėio Reikaluos.

1) Inėsimas, kad kuopos, priklausanėios prie 2-rojo Apskriėio, mokėtų apskriėio centran \$1.00 į metus nuo ateinanėių Naujų Metų. Vienbalsiai priimta.

2) Skaityta p. J. Tananėnviėiaus laiėkas, kuriuom suteiktima uėdėgy, darėas 2-rojo Apskriėio piknikui, ateinanėijai vasarai. Priimta vienbalsiai ir išreikiėta p. J. Tananėnviėiui padėka už tokią gausiā donavą.

3) Inėsta, kad delegatai atsistojimu padėkotų draugui p. P. Kibartui už jo gausiā donavą Prieglaudos Namui (Už knygos "Amerika" padovanojimą. Didžiausis delnų plojimas) P. Kibartas trumpai ir nuosirdžiai prabilo į delegatus, dėkodamas už atjautimą.

4) Duota inėsimas, kad busimamoji 2-rojo Apskriėio valdyba būtų apmokama. Vienbalsiai priimta. Nutarta, kad pirmininkas ir raėtininkas gauta po \$1 už posėdį.

Apskr. Valdybos posėdijai privalo būti kas mėnuo, o reikalui esant ir dažniaus. Išreikiėta pageidavimas, kad Apskriėio mėnesiniuose posėdijuose dalyvaurytuop valdybos ir ypaė organizatoriai.

5) Inėsta, kad padėkoti per "Tėvynę" 2-rojo Apskriėio buvusiai valdybai už pasidaravimą SLA. naudai. Inėsimas vienbalsiai priimtas.

6) Inėsta, kad "Tėvynė" garsintų 2-rojo Apskriėio valdybos adresuors nors sykį į mėnesį. Inėsimas priimtas vienbalsiai.

7) Inėsta, kad kuopų organizatoriai atskirai nuo valdybos nors sykį į mėnesį turėtų savo posėdžius su tikslu, kaip surast būdus paduginimui SLA. narių skaitliams. Inėsimas vienbalsiai priimtas.

8) a) Inėsimas, kad Apskriėiai rekomenduotų asmenis savo kuopoms rinkime kandidatu į SLA. Centro Valdybą. Vienbalsiai priimtas. b) ir kad Seimas pridėtų pataisymą prie SLA. konstitucijos, kad Apskriėiai galėtų rinkti kandidatus į SLA. Centro valdybą. Tapti vienbalsiai priimta.

9) Nutarta pasiūsti laiėkų su padėka "Illinois Colonial Dames" už suteikimą dovanių knygos "Pilietybės Pradiamokslis".

10) Išrinkta komisija suraditruvi

PETRAS VAITEKUNAS,
Kelianjantis Agentas.
Važinėja šiomis dienomis po West-ville, Kankakee, Chicago Heights ir kitus miestus Illinois valstijos. Pas jį galite užrašyti "Lietuvą" ir užsimeklėti prenumerata.
Lietuva Publishing Co.

!! Pranešimas !!

Šiuo pranešu, kad nuo pradžios Rugsėjo mėn. perkeliu savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 5831
Dr. P. WIEGNER

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law
Lietuviai Advokatas
30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1137-1144
Telephone Franklin 1173
677. 3112 S. Halsted St., apt. 31-32
Telephone Yards 3159

Phone Drove 5052

DRANGELIS & SAPRANAS
Liet. vial. Doktorai-Dentistai
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro
3261 So. Halsted St., Chicago

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems

Lietuvai bei Amerikoj
VIENYBE LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei metų. Pamatu viena num. siunčiam dovanai knygų katalogą siunčiam ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Extral Extral

DIDELĖS DOVANOS TRUMPAM LAIKUI

Kas iki Naujų Metų prisiš man \$5.00, tas gaus
1) Savaitinį laikraštį "Lietuvą" per visus metus.
2) Lietuvių Dienraštį "Kataliką" per visus metus.
3) Didelį naują lietuvišką žemėlį (mapą) Suvalkų gubernijos, kuris parodo viską lietuviškoji kalboje: visus miestus, kaimus, kelius, upes ir upelius, ežerus, balas ir t.t. Puikį mapą koloriuose (spalvose).
"Katalikas" kaštuoja metams \$5.00; "Lietuva" - \$2.00, žemėlapis - \$1.00. Iš viso \$8.00. Visą tą gausi tik už \$5.00, jeigu juos prisiš greitai - ne vėliau Naujų Metų. Nepraleisk šitos progos. Sėsk ir tuojaus rašyk, o viskas bus išsišta tuojaus be jokio trukdymo. Adresuokit šitaip:

JONAS KULIS
Generališkas Agentas.
3259 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlaizskis
Generalis Kontraktorius ir Namų Statėjas.
2302 S. Leavitt St. Chicago

EVEŠKIO Prekybos ir Kalbų Dieninis ir Vakarinis **MOKYKLA**
3106 So. Halsted St., Chicago
Čia gali išmokti angliskai

MOKYKIS BARBERYSTĖS.
Mes išmokiname šio langvo, švares ir greitai išmokamo amato į keletas trumpas savaites; geriausi įrenginiai; ekspertai mokinai; įrankiai su teikiama; darbas kiekvienam žmogui; atleikite pamatytį mus arba rašykite užduky gaunamoms informacijoms.
BURKE BARBER SCHOOL,
610 W. Madison st., Chicago, Ill.

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan St., Chicago

TELEPHONE DROVER 7213

Ceriausia Akašerka

O. Jonikiene
3364 S. Halsted St.
(Kampus 3105)
Chicago, Ill.

Jei norite turėti gerą laikraštį, tai užsirašykite

"ATEITI"
"ATEITIS" išina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabijų redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Užrubėžį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintieš "Ateiti" pamatytį, vieną numerį siunčiamė dykai. Adresas: ATEITIS PUBLISHING CO., 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Canal. 2113

DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

TAIKOS LAIKE.

Dailus paveikslas gamtos turtingumo ir žydėjimo taikos laike, siunčiamas žeme ir vandenių į pasaulio rekyvietę žemės produktų ir džiauginasi gyvenimu, yra parodyta Trimerio Kalendoriujė, už 1916 m. Jei jus pagėdaujate gauti vieną kopiją, pasiūsk ioc Mr. Joseph Trimer, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS
Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsienėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

Eina jau 25 metai
Utarninkais ir Pėnyčiomis
Prenumerata metams \$2.50
" " pusei metų \$1.25
Adresuokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

BARGANAS UZ \$1,800.00.
Išmokė \$500, o likusius ant išmokėjimo. Patįs gyvenkite pirmame flatate ir imkite randą už antrą flatą. Pulkit ant dviejų pagyvenimų medinė stuba. Vienas flatas turi 6 kambarius, o kitas flatas turi 4 kambarius. Gražus, ligas lotas ant 38-tos gat. tarp Halsted ir Auburn av. Olszewskio Bankas.

Pašomos Mašinos.
Pigiausios ir geriausios pašomos mašinos (typewriters) "New American" už \$10.00.
Jeigu nori turėti drągą, pigią ir gerą pašomą mašiną, tai pirk "New American" o ne sigaliesi.
"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirka už \$100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykiu apranta, kaip su jaja rašyti.
Kataloga pašomųjų mašinų ir visokių knygų pristūnčiame užduky. Agentams ir perkupėjams, perkant kelias mašinas, duodame gerą nuolimą.
Reikalaudami adresuokite šitaip:
LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiat-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė
Ofisas: 1725 West 18th Street, Tarp Paulina ir Wood gat. Phone Canal 1203
Rezidencija: 5208 W. Harrison Street, Tel. Austin 737
Valandos: 11-12:00 iki 12:00 val. ryto, 1-7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėlioms: 12:00 iki 12:00 val. ryto, tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

Paslaptyš Magijos ir Spiritizmo

(Knyga išrodanti Paslaptyš Magikų).
Daugelis lietuvių dar labai save vilioja, įtikėdami visoklems magikams ir spiritualistams. Nemažai jaunu vyrų, nepatyrusių, savo visus sunkiai uždirbtus pinigus suklišo į pragobėlio magiko kišenę.
Už tai nesiduoik bent ant toliu saugę išnaudoti, nusipirk knygą: "Paslaptyš Magijos ir Spiritizmo", kurioje išrodama visos paslaptyš šviesos mokslo. Šioje knygoje atrastie visos monų ir burty paslaptyš ir jas susiprite, nes nūškiai aprašytos ir paveikslėliais parodytos elaptybės ir jų darymo budai. Knyga yra 262 puslapų, kaina su pristūnintu į namus tikrai ..... 60 centų.
Iš kitų vietų užmokestį galima prisijusti pačio dvidešimties markėmis. Adresas:

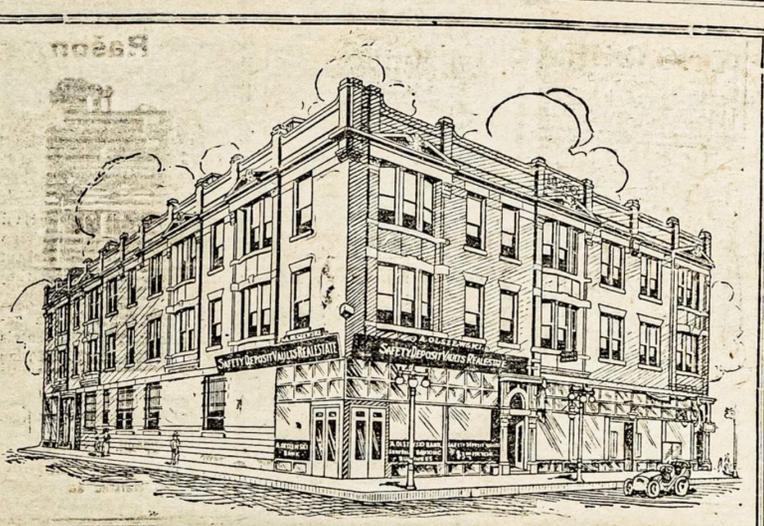
M. J. Damijonaitis,
901 West 33rd Street, Chicago, Illinois

Dabar Jau Galima
Atvažiuot iš Lietuvos ir į Lietuvą.
Šifkortes atvažiuoti iš Archangelsko į Chicago kaštuoja \$71.00
Išvažiuoti iš Chicago į Petrogradą (Peterburgą) \$64.60
Kelionė ima tik 13 dienų per vandenį.
Šifkortes ir pasportus gausite
A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St. Chicago.

KATALIKŲ LIETUVIŲ DIENRASTIS
VISUOMENES.
Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis
Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie Europą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomų straipsnių.
Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiška: krikščioniškoje drausėje.
DIENRAŠTIS KAINA:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Ties mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 3.25
Europoje metams 7.00
Praneškite savo adresą, o gausite pasiūstūrėjimui vieną numerį veltui.
TAIPPAT UŽLAIKOMA
Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuve
REIKALAUKITE KATALOGO
Rašydami laiškus ir siųsdami pinigus, visada adresuokite šitaip:
TANANOVICZ PUBLISHING COMPANY
3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U.S.A.

LOTAI GERIAUSIOJE VIETOJE.
Pietrytinis kampas Emerald ave. ir 33-cios gatvių, 48 pėdos plotis, 125 pėd. ilgis. Tinka visokiam biznui. Parsiduoda už \$3,500.00
3236 So. Union ave. Lotas 25x125. Parsiduoda už \$950.00
3012 Emerald ave. \$650.00
3020 Emerald ave. \$675.00
3024 Emerald ave. \$675.00
3040 Emerald ave. \$700.00
Parsiduoda ant lengvų išmokėsčių.
Ar jua sinote, kad šitie lotai, yra tris sykius vertesni už lotus ant Kodzle ave. ir 38-tos gat. už kuriuos ten moka žmonės po \$800.00.
A. OLSZEWSKI BANK,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.
Pirma banko pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus mūsų banko duodame čekių knygučių, iš kurios paradome ant Real Estate. Školina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skrynelės, (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifkortes ir pinigų pinigus į visas valandas.
Bankos Valandos: Panedėliais, se redomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

A. OLSZEWSKIO BANKA
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.
Isteigta 1893 metuose.
Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigus taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentų metams.
SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.
PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėsčių.
PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nesančius 4, 5 ir 6 procentą.
ATVAŽIAVUSIEMS Chicago iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose. **ISMAINO** ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant ruskų. **SIUNČIA** pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.
PARDUODA šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rusijon.
BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestas. Čekiai yra praktiškiškas ir lengviausias budas vedimo rokundy biznyje. Jokis biznieriūs be bankos čekių negali šiadien atskančiant savo biznį vesti.
PADARO Doviernastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.
PARSAMDO Bankines Skrynelės (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nē vagis, nē ugnis negali prieti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiskus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
Atvažiauviusiūs IŠ KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

PRANEŠIMAS.

Dabar yra geriausias laikas pirkti Gary, Indiana, Lotus pigiai ir ant lengvų išmokėsčių išmokėsniū, nes ateinantį pavasarį tie patis Lotai ilks trigubai brangesni. Aš taipgi parduodu Lotus ir Real Estate po Chicago. Mapas ir kitas informacijas pasiūnčiame ant pareikalavimo. Adresuokite lietuviškai:
CHAS. Z. URNICH,
Lietuviai
Room 35, 154 W. Randolph St., CHICAGO, ILL.

DIDŽIAUSIAS PIGUMAS.

Parsiduoda du nauji mūriniai namai po 3 pagyvenimus, pigiai ir ant labai gerų šlygų. Kas turi mažai pinigų ir nori pirkti namą, gali nupirkti su mažu įmokėjimu, o likusią sumą išmoka pati randa. Randos atnesa daugiau negu \$80.00 į mėnesį, geroje ir gražioje vietoje, lietuvių apgyventa. Neperleiskite progos. Kreipkitės į
A. OLSZEWSKIO BANKĄ,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl eiti nenaudingų, jeigu su mažais iškaščiais gali išmokti gerą amatą; kur tik tinka ten gali darbu turėti ir būti pats ant savęs ponu. Išmokes barzdaskutytes, busi lihuos visą pasaulį. Rašykite o gausite visas smulkinimas dovanai. Nossokoff Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa., Seniausi ir atskančiausi mokykla aplinkoje. Pasiklausk žnančių.
Mes duodame visokius darbus jų fleškantems.

"DRAUGAS"

Detuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skalėluje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimalai ir teisiu gal.
Prenumerata Amerikoje \$2.00 metams, \$1.00 pusei metų. Kitose šalyse \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų. Paziūrėjimui siunčiamė vienas numeris veltui. Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

LIGONIO SEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE
S. L. A.

Visi lietuviai rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ilgoje.
Reikaludami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:
A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Gyvenimo telefonas Drove 7781. Telefonas Yards 551 ir 155

LIETUVOS APTIEKA.

Mes šinome, kad lietuviš moterų dažnai nusiskundžia, negalintis gaut norimų žolių-vaistų Amerikoje. Atišaukite pas mus, gausite viską; žolių, lajų ir visko, ko jus negaunate angli aptiekoje. Mes labai atsargiai išpidome Lietuvos dukartų receptus. Duodame rodas. Rašant pas mus, prisijukite 2c markę.
Provizorius F. A. JUOZAPAITIS
3601 S. H lsted st., Cor. 36 st., Chicago, Ill.

NAUJA KNYGA!

Tikrą išėjo iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, šinolių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkelisujantiems lietuviams. Surinko V. K. Račkaukas, "TEVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacinis veikalas, kokis jau nuo senai buvo pagėdaujamas. Jame telpa daug reikalų ir naudingų patarimų ir nuorodų, taipgi Am. lietuvių statistika.
Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapų. Kaina tikrai 75c
Reikalaukite ir pinigus siūkite pas:
M. J. Damijonaitis 901 W. 33-rd Street
CHICAGO, ILLINOIS.
P. S. Visas pelnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokių knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuves katalogo.